

FRANTIŠKÁNSKA

rodina

1226 - 2026

1^{jar}
2026

BRAT JAKUBA

BRAT TOMÁŠ

ROK
SVĚTÉHO
FRANTIŠKA

obsah

FIORIELLO.....	4
ŠEŠŤ ETÁP DEDIČSTVA SVÄTÉHO FRANTIŠKA.....	6
PLNOMOCNÉ ODPUSTKY V ROKU SVÄTÉHO FRANTIŠKA.....	11
LIST SVÄTÉHO OTCA LEVA XIV.....	12
BLAHOSLAVENÁ JACOPA DE'SETTESOLI.....	14
DOBROTA PANI JAKUBY.....	18
ROZHOVOR S BRATOM TOMÁŠOM LESŇÁKOM.....	20
ČNOSTI SV. FRANTIŠKA.....	28
FRANTIŠKÁNSKÁ MÍSTA KOLEM NÁS.....	30
JAREČEK V KOŠICIACH.....	32
EKOLÓGIA KAŽDODENNÉHO ŽIVOTA.....	34
PŮŤ DO MARIAZELLU.....	36
SLÁVNOSŤ PRIJATIA PROFESIE V MB NOVÁ DUBNICA.....	38
BOŽIE SLOVO, ŽIVÁ SILA.....	39
AKTIVITY MIESTNYCH BRATSTIEV V ZÁPADOSLOVENSKOM REGIÓNE.....	40
MARIÁNSKA PŮŤ PRAHA 2026.....	42
VYZNANIE LÁSKY.....	43
INFO NR OFS.....	44
MODLITBOVÉ ÚMYSLY.....	45
ŽIVOTNÉ JUBILEÁ.....	46

FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

Časopis pre tých, ktorým je blízka františkánska spiritualita

Vychádza: 4x ročne

Ročník: 36, Číslo: 1/2026

Dátum vydania: marec 2026

Registrácia MK SR: EV 5631/18

ISSN: 1338-3213

IČO: 17 309 620

Vydáva: Františkánsky svetský rád, Františkánska 2, 811 01 Bratislava

Redakčná rada: Cecília Blanárová, Monika Olečková, Marcela Prekopová,
Martina Zonnenscheinová a Pavol Železník (šéfredaktor)

Email: frantiskanska.rodina@gmail.com

Webové sídlo: www.ofs.sk

Náklad: 800 ks

Cena: Františkánska rodina vychádza vďaka príspevkom odberateľov časopisu.

Číslo účtu vo formáte IBAN: SK91 0900 0000 0000 1148 4135

Svoje príspevky zasielajte na emailovú adresu redakcie.

Redakcia si vyhradzuje právo rozhodovať o úprave a výbere príspevkov,
ktoré budú zaradené do príslušného čísla časopisu.

Obálka: fotokoláž / foto archív redakcie

slovo na úvod

Milí priatelia,

jeden významný chasidský rabín učil, že každý človek by mal mať vo svojich vreckách dva lístky s odkazmi. V pravom vrecku lístok s odkazom: "Pre mňa bol stvorený svet" a v ľavom vrecku papierik s nápisom: "Som len prach a popol". V dňoch, keď sa cítíme zúfalí a bezcenní, by sme si mali prečítať ten prvý. Keď nás však ovláda pocit vlastnej dôležitosti a pýcha, je potrebné siahnuť po tom druhom.

Svätý František nepotreboval lístky, oba odkazy mal napísané hlboko vo svojom srdci. Dokonca nepotreboval ani vrecká. Načo by mu boli? Sloboda od materiálnych vecí mu umožňovala naplno milovať Boha. Skutočné bohatstvo sa totiž nehromadí a nespočíva vo veľkosti majetku, ale v množstve lásky, ktorú nosíme v srdci a zdieľame so svojimi bratmi a sestrami.

Tieto jednoduché pravdy možno dôverne poznáme, ale potrebujeme sa k ním znova a znova vracieť, podobne ako k tým odkazom v našich vreckách. Prvé tohtoročné vydanie časopisu nám ich opäť pripomína: cez rozprávanie brata Ľuda o bratstve, úvahy generálnych ministrov nad Františkovým Testamentom či v krátkych zamysleniach sestry Marcely o chudobe a pokore. Ozvenou poznanej pravdy je aj rozhovor s rodákom z Levoče, ktorého cesta viedla zo spišských ulíc cez krakovský noviciát až do samotného srdca kresťanstva v Ríme. Svätosť nie je abstraktná myšlienka, ale jedinečné Božie povolanie pre každého z nás. Potvrďuje to aj nevšedný príbeh Jakuby de'Settesoli, ktorý je pozvaním k lepšiemu pochopeniu svätého Františka i našich vzájomných vzťahov.

Svätý František si zvolil chudobu, aby bol bohatý na Boha. To bohatstvo je také nemierné, že aj keby jeho telo bolo už len popolom a prachom, navždy zostane pre človeka nedosiahnuteľnou výzvou. Boží chudáčik bol majstrom v tom, že počas svojho života dokázal kázať evanjelium aj bez slov. Tento vzácny dar nestratil ani s odstupom ôsmich storočí. Sme svedkami toho, že jeho staré a krehké kosti aj dnes vydávajú veľavravné svedectvo o posolstve radostnej zvesti.

Náš malý časopis chce plniť podobnú úlohu, ako tie spomenuté lístky vo vrecku. Chce svojho čitateľa povzbudiť, ale aj pohnúť k zamysleniu a prehodeniu svojho života. Chce, aby rok svätého Františka nebol len nostalgickou spomienkou, ale časom návratu ku koreňom jeho spirituality a obnovou predsavzatia žiť veľkonočné tajomstvo.

Všetkým našim čitateľom vyprosujeme, aby bolo toto tajomstvo prítomné v ich každodennom živote, aj vtedy, keď sa zdá, že už zomrela aj posledná nádej. Lebo Boh dokáže aj z popola stvoriť nový začiatok.

Pavol Železník

Fiorello *stĺpček brata formátora*

Kedy končí noc a začína deň?

*Nie vtedy, keď dokážeme rozoznať ovcu na pastvine,
ani keď na strome spoznáme figy.
Noc sa končí až vtedy,
keď v človeku vedľa seba
dokážeme spoznať brata a sestru.
Až vtedy vychádza Slnko a začína sa deň.*

(Pinchas)

Tento jednoduchý obraz v sebe nesie celé Evanjelium. Môj brat/sestra je totiž ten, kto má rovnakého Otca ako Kristus – „prvorođený z mnohých bratov“ (Rim 8,29). Ak máme Boha za Otca, nemôžeme nebyť bratom/sestrou druhému. Aj preto je modlitba Otče náš modlitbou tých, ktorí sa nechávajú viesť Duchom, lebo práve On zhromažďuje učeníkov, aby postupne objavili, že patria k sebe, že si boli navzájom darovaní. Keď sa schádzame v Ježišovom mene na našich stretnutiach, nestávame sa len zhromaždením, ale stávame sa rodinou. On je náš Brat a v ňom sme si bratmi a sestrami všetci. V čase, keď sa pripravujeme na Veľkú noc, je dôležité si znovu pripomenúť, že Bratstvo nie je výsledkom nášho úsilia. Nie je to projekt, ktorý by sme si vybudovali vlastnými silami. Bratstvo je dar zhora. Skôr, než je ovocím našej práce, je Božím prekvapením, skôr než je výsledkom pedagogiky, je plodom Ducha. Svätý František mal v tomto smere mimoriadnu istotu: Kristus bol živým centrom jeho fraternity. Práve preto dokázal vidieť v každom bratovi jedinečný odlesk Kristovej tváre. Keď opisoval, akými čnosťami má byť ozdobený menší brat, nepredkladal ideál jedného dokonalého človeka. Predstavil skôr mozaiku darov, ktoré Boh rozdelil medzi bratov: vieru Bernarda, jednoduchosť brata Lea, zdvorilosť Angela, krásu a výrečnosť Masea, kontempláciu brata Egida, Rufínovu vytrvalosť, trpezlivosť Ginepra, silu Jána, Rogerovu lásku či nepokoj Lucida (nepokoj, ktorý neustále pripomínal, že naše miesto nie je tu, ale v nebi)... František nechcel rozdiely medzi klerikmi a laikmi. Vedel totiž, že pýcha môže rásť aj z duchovného štúdia, ak sa človek prestane vidieť ako brat a preto opakovane pripomínal, že Duch Svätý spočíva rovnako nad prostým, ako aj nad učným. A že ten, kto je postavený nad iných, sa má chváliť len tak, akoby bol určený na službu – umývať bratom nohy. Bratstvo je rovnosť pred Bohom. Bratstvo je dar a tento dar sa naplno zjavuje aj vo Veľkej noci.

V týchto dňoch stojíme pred tajomstvom Pánovho Utrpenia. Ježišova obeta je aktom vykúpenia a je aj zjavením Bratstva v jeho najhlbšej podobe. On, náš brat, berie na seba všetko, čo nás rozdeľuje: hriech, pýchu, sebeckosť i strach. Na kríži sa bratstvo rodí znovu, z Jeho otvoreného boku, z krvi a vody, z daru, ktorý sa nedá vynútiť. A keď na Veľkonočné ráno zaznie zvesť „On vstal!“, nejde len o víťazstvo nad smrťou, ale je to

víťazstvo aj nad všetkým, čo z nás robí cudzincov. Zmŕtvychvstalý Pán Ježiš prichádza medzi učeníkov so slovami „Pokož vám“. Nie ako sudca, ale ako brat. Nie ako ten, kto vyčíta, ale ako ten, kto spája. Veľká noc je začiatkom nového bratstva. Náš serafínsky otec František a sestra Klára objavili tajomstvo evanjeliového prijatia: každý brat a každá sestra sú Božím darom. Preto v ich komunitách vládla jednota srdc, zhoda mravov, spoločná vôľa a radosť zo života. Pokoj a radosť zo spoločného života boli viditeľným znamením Božieho kráľovstva už tu, na zemi. Áno, bratstvo však nie je len „romantic-ké“. Vyžaduje aj schopnosť smiať sa vlastným chybám, byť pozorný k potrebám druhých, spolupracovať s dôverou, prijímať okolnosti s milosrdenstvom a kráčať v ústrety ránu s nádejou. Vyžaduje odvahu povedať druhému „áno“ a sebe samému „nie“. František pripomína, že skutočná chudoba ducha sa pozná podľa toho, či sa človek neurazí pre jediné slovíčko, ktoré raní jeho ego. A že duch Písma oživuje len toho, kto svoje poznanie pripisuje Bohu a vracia ho späť – slovom aj príkladom. Veľká noc nás napokon učí, že deň nezačína vtedy, keď sa rozvidnie obloha. Deň sa začína vtedy, keď v druhom človeku spoznáme brata, sestru, keď prijmeme bratstvo ako dar. Keď dovolíme, aby Kristus, náš brat, bol stredom našich vzťahov. Lebo On je Ten, ktorý zostúpil do našej noci, aby nás z nej vyviedol, On sa stal naším bratom, aby sme sa my stali bratmi a sestrami navzájom, On zomrel, aby sme žili, a vstal z mŕtvych, aby sa deň už nikdy neskončil.

Pane Ježišu, Brat náš, Ty si svetlo,
ktoré prežaruje každú tmu.
Uč nás vidieť v druhom človeku brata a sestru,
nie cudzinca, nie prekážku,
ale dar.
Požehnávaj naše bratstvo,
ktoré nie je dielom našej snahy,
ale Tvojím darom.
Nech Tvoj Duch zhromažďuje naše srdcia,
aby sme sa stali ozajstnou rodinou,
nie len anonymným zhromaždením.
Na kríži si zjednotil rozdelených,
vstal si,
aby sme sa už nebáli.
Prichádzaš medzi nás ako Brat, so slovami: „Pokož vám.“
Nech deň nezačína len svetlom oblohy,
ale svetlom lásky.
Nech v Tebe,
najdrahší náš Brat,
vždy nachádzame cestu k sebe navzájom.

Otvorenie 800. výročia prechodu svätého Františka do večnosti

Šesť etáp dedičstva svätého Františka

10. januára 2026 sa v bazilike Santa Maria degli Angeli v Assisi stretli zástupcovia františkánskej rodiny, aby spoločným slávením otvorili jubileum 800. výročia prechodu svätého Františka do večnosti. Prítomní boli brat Massimo Fusarelli, generálny minister OFM, brat Carlos Alberto Trovarelli, generálny minister OFMConv., brat Roberto Genuin, generálny minister OFMCap, brat Tibor Kauser, generálny minister OFS, brat Amando Trujillo Cano, generálny minister TOR a sestra Daisy Kalamparamban, prezidentka Medzinárodnej františkánskej konferencie bratov a sestier tretieho regulovaného rádu. Okrem nich sa slávnosti zúčastnil aj monsignor Domenico Sorrentino, biskup Assisi-Nocera Umbra-Gualdo Tadino a Foligno a primátor mesta Assisi, Valter Stoppini. Práve títo dvaja otvorili obrad slávenia symbolickým gestom, ktoré pripomínalo udalosť zmierenia biskupa a starostu Assisi v čase svätého Františka a zároveň predstavovalo most medzi jubileom Piesne brata Slnka, sláveným v roku 2025, a jubileom Františkovoho tranzitu, ktorý oslavujeme tento rok. Biskup a starosta vstúpili do baziliky s nezapálenou sviecou, znakom ľudskosti poznačenej konfliktom a zraniteľnosťou. Následne procesia kráčala ku Kaplnke Tranzitu, miestu posledných Františkových chvíľ na tomto svete, kde bola svieca zapálená od veľkonočného paškála, symbolu zmŕtvychvstalého Krista. Odtiaľ bolo svetlo nesené k šiestim bočným stanovištiam baziliky, z ktorých každé bolo zverené jednej zo šiestich vetiev františkánskej rodiny. Každé zastavenie bolo venované téme z Testamentu svätého Františka a bolo sprevádzané zamyslením zástupcu jednej z vetiev františkánskej rodiny. Na slávnosti zazneli tieto príhovory:

Prvá etapa: Milosrdenstvo

Z Testamentu svätého Františka:

„Pán dal mne, bratovi Františkovi, aby som takto začal konať pokánie: kým som bol ešte v hriechoch, zdalo sa mi príliš trpké vidieť malomocných. A sám Pán ma zaviedol medzi nich a preukázal som im milosrdenstvo. A keď som od nich odchádzal, to, čo sa mi zdalo trpké, premenilo sa mi na sladkosť duše i tela, a potom som ešte trochu bol vo svete a opustil som ho.“ (Test 1-3)

Príhovor brata Armanda Trujilla Cana TOR:

Svätý František z Assisi, ktorý nás inšpiroval žiť podľa Ježišovho evanjelia, použil úvodné slová svojho Testamentu, aby uznal Boží zásah do svojho života. Bol to Pán, kto ho pozval, aby začal cestu pokánia – obrátenia – so srdcom schopným prijať trpiace ľudstvo, namiesto toho, aby ho ignoroval alebo odmietal. Boh mu už ukázal svoje milosrdenstvo uprostred duchovnej úzkosti a telesnej slabosti (porov. 1 Cel 3, FF 322) a pozval ho, aby bojoval v boji, ktorý je ušľachtilejší ako boj mocných tohto sveta (porov. 3Soc 6, FF 1401). Pán pozýva aj nás, aby sme prekonalí osobné a spoločenské prekážky, aby sme mohli osloviť tých, ktorí nesú bolestivé rany na tele i na duši, ktorí sú vylúčení z materiálneho, kultúrneho a duchovného blahobytu, aby sme sa s nimi podelili o Božiu útechu a lásku spoločenstva, ktoré je schopné byť blížnym (porov. Lk 10, 29-37). Aj dnes môžeme neustále znovu objavovať sladkosť duše a tela, keď sme milosrdní, ako je milosrdný náš Otec (porov. Lk 6,36).

Druhá etapa: Modlitba

Z Testamentu svätého Františka:

„A Pán mi dal v kostoloch takú vieru, že som sa takto jednoducho modlil a hovoril: Klaniame sa ti, Pane Ježišu Kriste, tu i vo všetkých tvojich chrámoch po celom svete a dobrorečíme ti, lebo si svojím svätým krížom vykúpil svet.“ (Test 4)

Príhovor brata Carlosa Alberta Trovarelliho OFMConv.:

V prvých riadkoch Testamentu svätý František vyznáva, že dar viery je nezištná iniciatíva Boha a svoje duchovné prebudenie umiestňuje do „kostolov“, ktoré sa stávajú významným teologickým miestom jeho skúsenosti viery. Pre neho kostoly nie sú len jednoduchými stavbami, ale sviatosťnými znakmi, v ktorých sa môže modliť a uctievať Krista Ukrižovaného, ktorý „svojím svätým krížom vykúpil svet“. V nich objavuje modliacu sa Cirkev a pôsobenie Ducha Svätého, ktorého milosť smeruje myseľ, srdce i dušu k skúsenosti viery. V týchto priestoroch sa jeho srdce učí modliť ešte skôr, než dospeje k plnému eucharistickému vedomiu a z tejto modlitby vyvierajú jeho spôsoby viery: lex orandi, lex credendi. Liturgická aklamácia: „Klaniame sa ti, Pane Ježišu Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojím svätým krížom vykúpil svet,“ sa v ňom stáva univerzálnym vyznaním viery. Pridaním slov „aj vo všetkých tvojich chrámoch po celom svete“ svätý František rozširuje svoju adoráciu z konkrétneho miesta na celú Cirkev rozptýlenú po svete. Tam, kde sa týči kostol

alebo kríž, rozpoznáva pokorné zjavenie Tajomstva a pozvanie k adorácii. Tak sa modlitba „v Cirkvi, s Cirkvou a z Cirkvi“ stáva pre Františka hermeneutickým princípom viery a výzvou k obnoveniu nášho života v Duchu.

Tretia etapa: Bratstvo

Z Testamentu svätého Františka:

„A keď mi Pán dal bratov, nikto mi neukazoval, čo mám robiť, ale sám Najvyšší mi zjavil, že mám žiť podľa svätého evanjelia.“ (Test 14)

Príhovor sestry Daisy Kalamparamban, CFI-TOR:

Pre Františka sú bratia darom Pána, ktorí mu odhaľujú jeho vlastnú životnú cestu. Ideálny brat je opísaný predovšetkým ako ten, v ktorom má prebývať horiaca láska a vrúcna horlivosť. František hovoril, že dobrým menším bratom by bol ten, kto by v sebe spojil život a postoje viery Bernarda, ktorý ju mal dokonalú spolu s láskou k chudobe a jednoduchosti; čistotu Lea; zdvorilosť Angela, ktorá bola ozdobená každou jemnosťou a dobrotou; príťažlivý vzhľad a zdravý rozum spolu s krásnym a zbožným spôsobom reči Masea; kontempláciu Egídia; cnostnú a neustálu modlitbu Rufina; trpezlivosť Ginepra so zrieknutím sa vlastnej vôle a s vrúcnou túžbou napodobňovať Krista nasledovaním cesty kríža atď. Pre Františka by ideálny brat mal byť živým súhrnom týchto aspektov jedného a toho istého povolania. Svätý František nás pozýva nechať sa uchvátiť Kristom, vstúpiť do vzťahu s ním v mnohorakosti medziľudských vzťahov a učí nás, že pravé bohatstvo sa nachádza v láske, v delení sa a vo vďačnosti za dar bratského života. Jeho príklad nám pomáha pozeráť sa na svet novými očami, rozpoznávať v každom stvorení odraz väčšej lásky, znovuobjaviť univerzálne bratstvo a žiť v harmónii so všetkými.

Štvrtá etapa: Práca

Z Testamentu svätého Františka:

„A ja som pracoval a chcem pracovať vlastnými rukami a veľmi si prajem, aby aj všetci ostatní bratia pracovali a vykonávali takú prácu, ktorá je čestná.“ (Test 20)

Príhovor brata Tibora Kausera, OFS:

Práca je dar, pracovať je milosť. „Pán nám udelil milosť pracovať“ (FF 88). Všetci, ktorí ju majú, „považujú prácu za dar a za účasť na stvorení, vykúpení a službe ľudskej spoločnosti“ - hovorí naša Regula (Regula OFS 16). Len ten, kto trpel jej absenciou, ju dokáže skutočne oceniť. Preto musíme robiť všetko, čo pomáha každému človeku získať prácu, lebo „muži a ženy sa živia prácou, prácou sú pomazaní dôstojnosťou“ (Pastoračná návšteva Svätého Otca Františka v Janove, prejav v závode Ilva, sobota 27. mája 2017). Toto nie je výsadou niekoľkých, ale povinnosťou všetkých: pomáhať mužom a ženám mať dôstojnú prácu, aby boli schopní zabezpečiť život svojich rodín. Pretože

„prácou si človek zvyčajne zabezpečuje vlastnú obživu a obživu svojich blízkych, nadväzuje vzťahy s inými, slúži ľuďom - svojim bratom - a môže uskutočňovať pravú lásku a aktívne spolupracovať na dovŕšení Božieho stvorenia“ (Gaudium et spes, GS 67). My všetci, ktorí pracujeme, si musíme byť vedomí, že spôsobom, akým pracujeme, dávame príklad a nielenže sa vyhýbame záhaľke (porov FF 119), ale sme spolupracovníkmi Boha v stvorení. Aká milosť je pracovať spolu s Bohom! My pracujeme svojimi rukami, svojimi myslami a svojimi srdcami, zatiaľ čo Boh pracuje v nás. Takto „sa prácou stávame viac osobami, naša ľudskosť rozkvitá, mladí ľudia sa stávajú dospelými iba prácou“ (Dilexi te 115). Ak takto konáme a obetujeme Bohu svoju prácu, zúčastňujeme sa na samotnom Kristovom vykupiteľskom diele (porov GS 67). A toto je naša úloha a naša povinnosť: nič viac, nič menej.

Piata etapa: Pokoj

Z Testamentu svätého Františka:

„Pán mi zjavil, aby sme takto pozdravovali: Nech ti Pán udelí pokoj!“ (Test 23)

Príhovor brata Roberta Genuina, OFMCap:

V Testamente František spomína na poslanie, ktoré prijal od Pána: „Pán mi zjavil, aby sme hovorili tento pozdrav: Nech ti Pán daruje pokoj.“ Je to omnoho viac než len želanie alebo formálny pozdrav - je to životný program a záväzok evanjelizácie. Na začiatku jeho nového života nachádzame Františka práve tu v Porciunkule, kde sa zúčastňuje svätej omše a počuje slová evanjelia o vyslaní učeníkov hlásať evanjelium a prinášať pozdrav pokoja všade, kam idú. Ihneď si nechá počuté slová od kňaza vysvetliť a zvolá: „Toto chcem, o toto prosím, toto túžim konať z celého srdca!“ Pozdrav a ohlasovanie pokoja sú poslaním zvereným učeníkom a Cirkvi, ktoré František pociťuje ako naliehavé pre seba samého a odovzdáva ho aj nám. Je to zároveň pozdrav vzkrieseného Krista adresovaný učeníkom vo chvíli, keď boli „zatvorení zo strachu“, pričom tento pozdrav spája s úlohou zmierenia. Tu je kľúč k budovaniu pokoja: Odvaha k odpusteniu, zmiereniu a milosrdenstvu. František je nositeľom daru, ktorý prichádza zhora, od Pána, a je si vedomý toho, že je jeho sprostredkovateľom. Učme sa aj my byť tvorcami a nositeľmi pokoja, najmä vtedy, keď je potrebná evanjeliová odvaha v situáciách zdanlivej márnosti.

Šiesta etapa: Požehnanie

Z Testamentu svätého Františka:

„A každého, kto toto zachováva, nech v nebi naplní požehnanie najvyššieho Otca a na zemi nech je naplnený požehnaním jeho milovaného Syna s najsvätejším Duchom Utešiteľom i so všetkými nebeskými mocnosťami a so všetkými svätými. A ja, nepatrný brat František, váš sluha, nakoľko môžem, potvrdzujem vám zvnútra i zvonku toto najsvätejšie požehnanie.“ (Test 40-41)

Príhovor brata Massima Fusarelliho, OFM:

Drahé sestry, drahí bratia, v Testamente, krátko predtým, ako sa František rozlúčil so svojimi bratmi, zanecháva im slová požehnaní, ktoré sme práve počuli. Požehnanie je duchovným testamentom, ktorý nám František odovzdáva. Keď premýšľame o spôsobe jeho žehnaní, najznámejšie sú pre nás slová, ktoré adresoval bratovi Leovi: „Nech (Pán) obráti svoju tvár k tebe a daruje ti pokoj.“ (FF 262) Požehnanie - teda pranie dobra (dobrorečenie), aby sa toto dobro

potvrdilo a prinieslo ovocie - je darom zhora, ktorý si vyžaduje, aby sa „stal telom“ skrze praktické konanie dobra. Prvenstvo dobra stojí v centre františkánskeho pohľadu na život. Náš svet je v Božích očiach dobrý. Takýto antropologický a stvoriteľský optimizmus nepodnecuje naivný postoj voči tienistým stránkam života, ale zapája nás do neho plnším spôsobom a pozýva nás nechať vyniknúť dobro, ktoré je vlastné každému stvoreniu. František v požehnaní rozpoznáva samotnú prítomnosť Boha, ktorý je Dobro, všetko Dobro, Najvyššie Dobro. V tomto jubilejnom roku prijmime Františkovo požehnanie ako pozvanie k tomu, aby sme sa my sami stali požehnaním pre svet.

Záverečné slová slávnosti predniesol biskup z Assisi, jeho excelencia Mons. Domenico Sorrentino, po ktorých udelil prítomným požehnanie. Pred ukončením slávenia bol prečítaný list pápeža Leva XIV. adresovaný generálnym ministrom františkánskej rodiny, v ktorom Svätý Otec pripomenul, že Františkovo svedectvo naďalej prehovára aj v našej dobe tak poznačenej vojnami a rozdeleniami. Apoštolská penitenciária dekrétom oznámila, že pri príležitosti 800. výročia smrti Poverella vyhlasuje od 10. januára 2026 do 10. januára 2027 mimoriadny Rok svätého Františka, spojený s možnosťou získať plnomocné odpustky za stanovených podmienok.

Stretnutie zástupcov všetkých troch rádov františkánskej rodiny pri príležitosti 800. výročia prechodu svätého Františka do večnosti je živým svedectvom toho, že jeho Testament je aj dnes pre nás veľkou výzvou. V tomto jubilejnom roku si ešte hlbšie uvedomujeme, že jeho slová sú aktuálnejšie než kedykoľvek predtým a zaznievajú ako naliehavé volanie po autentickom prežívaní františkánskej charizmy. Testament sa nekončí poslednou bodkou na papieri, ale pokračuje v našich životoch, v každom skutku pokoja a dobra, ktorý konáme ako jedna františkánska rodina.

Martina Zonnenscheinová
zdroj:centenarifrancescani.org
foto: www.flickr.com

PLNOMOCNÉ ODPUSTKY V ROKU SVÄTÉHO FRANTIŠKA

PRI PRÍLEŽITOSTI OSEMSTÉHO VÝROČIA SMRTI SVÄTÉHO FRANTIŠKA Z ASSISI JE VYHLÁSENÝ MIMORIADNY JUBILEJNÝ ROK KU KTORÉMU SA VIAŽU PLNOMOCNÉ ODPUSTKY.

Jeho svätosť Pápež Lev XIV., služobník našej viery a našej radosti, stanovuje, že od 10. januára 2026, súčasne s ukončením riadneho jubilea, až do 10. januára 2027, je vyhlásený mimoriadny Rok svätého Františka, v ktorom sa každý verný kresťan, podľa príkladu svätca z Assisi, má stať príkladom svätého života a trvalým svedkom pokoja.

Na dosiahnutie stanovených cieľov udeľuje Apoštolská penitenciária prostredníctvom dekrétu, vydaného v súlade s vôľou Najvyššieho Pontifexa pri príležitosti Roku svätého Františka, úplné odpustky za obvyklých podmienok (svätá spoveď, sväté prijímanie a modlitba na úmysel Svätého Otca), ktoré možno obetovať aj za duše v očistci:

členom:

františkánskej rodiny prvého, druhého a tretieho rádu, rehoľného aj svetského; inštitútom zasväteného života, spoločenstvám apoštolského života a verejným, alebo súkromným združeniam veriacich, mužov a žien, ktorí dodržiavajú pravidlá svätého Františka alebo sa inšpirujú jeho spiritualitou alebo akýmkoľvek spôsobom pokračujú v jeho charizme;

všetkým veriacim bez rozdielu,

ktorí sa zrieknu akejkol'vek pripútanosti k hriechu a zúčastnia sa slávenia Roku Svätého Františka tak, že budú putovať do hociktorého františkánskeho chrámu, alebo na miesto kultu venované sv. Františkovi, alebo akýmkoľvek spôsobom s ním zviazané, hocikde na svete sa zúčastnia jubilejných obradov, alebo aspoň stravia primeraný čas v zbožnom rozjímaní a budú vzývať Boha, aby v ich srdciach vzbudil cit kresťanskej lásky k blížnym a úprimné želanie porozumenia a mieru medzi národmi a na záver sa pomodlia Otče náš, budú vzývať Pannu Máriu, svätého Františka z Assisi, svätú Kláru a všetkých svätých františkánskej rodiny.

Starí a chorí, ale aj tí, ktorí sa o nich starajú, ako aj všetci, ktorí z vážnych dôvodov nemôžu opustiť svoj domov, môžu tiež získať úplné odpustky, ak sa zrieknu akejkol'vek pripútanosti k hriechu a majú úmysel splniť tri obvyklé podmienky hneď, ako to bude možné, ak sa duchovne pripoja k oslavám jubilejného roka svätého Františka a obetujú milosrdnému Bohu svoje modlitby, bolesti a utrpenie.

(Výňatok z dekrétu, platného pre Rok svätého Františka, vydaného v Ríme, v sídle Apoštolskej penitenciárie, 10. januára 2026)

Generálnym ministrom Konferencie Františkánskej rodiny.

„Naša sestra smrť,“ zvolal svätý František 3. októbra 1226 v Porciunkule, keď jej išiel v ústrety ako človek, ktorý dosiahol vnútorný pokoj. Od smrti Chudáčika z Assisi, ktorý hlbokými znakmi vpísal slovo Kristovej spásy do srdc ľudí svojej doby, uplynulo osem storočí.

Pri pripomínaní si významného jubilea, 800. výročia jeho prechodu do večnosti, sa chcem duchovne pripojiť k celej Františkánskej rodine a ku všetkým, ktorí sa zúčastnia na pamätných podujatiach, s nádejou, že poslanstvo pokoja nájde hlbokú odozvu v dnešnej Cirkvi i spoločnosti.

Na začiatku svojho evanjeliového života počul povolanie: „Pán mi zjavil, že máme hovoriť tento pozdrav: „Nech ti Pán udelí svoj pokoj““ [1]. Týmito jednoduchými slovami odovzdáva svojim bratom a každému veriacemu vnútorný úžas, ktorý Evanjelium vnieslo do jeho života: pokoj je súhrnom všetkých Božích dobier, darom, ktorý zostupuje z výsosti. Akou ilúziou by bolo myslieť si, že ho možno vybudovať len ľudskými silami! A predsa je to dar aktívny, ktorý treba prijímať a žiť každý deň [2].

Je to ten istý pozdrav, ktorým sa večer na Veľkú noc zmŕtvychvstalý Pán prihovára svojim učeníkom, vystrašeným a zavretým vo večeradle: „Pokoj vám“ [3]. Nie je to zdvorilostná formula, ale isté ohlásenie Kristovho víťazstva nad smrťou. Tak ako hlas anjelov v noci Narodenia Pána – „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom, ktorých miluje“ [4] – aj pokoj, ktorý ohlasuje Serafínsky Otec, je pokojom, ktorý sám Kristus nechal zaznieť medzi nebom a zemou.

V tejto dobe poznačenej mnohými vojnami, ktoré sa zdajú nekonečné, vnútornými a spoločenskými rozdeleniami, ktoré plodia neďoveru a strach, František naďalej prehovára. Nie preto, že by ponúkal technické riešenia, ale preto, že jeho život ukazuje pravý zdroj pokoja.

Františkánske chápanie pokoja sa neobmedzuje iba na vzťahy medzi ľuďmi, ale zahŕňa celé stvorenstvo. František, ktorý nazýva slnko „bratom“ a mesiac „sestrou“, ktorý v každom stvorení rozpoznáva odraz Božej krásy, nám pripomína, že pokoj sa musí rozšíriť na celú rodinu stvorenstva. Táto intuícia zaznieva s osobitnou naliehavosťou v našej dobe, keď je spoločný domov ohrozený a stoná pod bremenom vykorisťovania.

Pokoj s Bohom, pokoj medzi ľuďmi a pokoj so stvorenstvom sú neoddeliteľnými rozmermi jedného jediného povolania k univerzálnemu zmiereniu.

Drahí bratia a sestry, nech príklad a duchovné dedičstvo tohto svätca – silného vo viere, pevného v nádeji a horlivého v činorodej láske k blížnemu – v každom vzbudí vedomie dôležitosti dôverovať Pánovi, oddania sa životu vernému Evanjeliu, prijímať a osvetľovať vierou a modlitbou každú okolnosť i skutok života.

V tomto roku milosti vám chcem odovzdať modlitbu, aby svätý František z Assisi naďalej vlieval do nás všetkých dokonalú radosť a svornosť:

Svätý František, náš brat,
ty, ktorý si pred ôsmimi storočiami
išiel v ústrety sestre smrti ako zmierený človek,
oroduj za nás u Pána.

Ty, ktorý si v Ukrižovanom zo San Damiana
rozpoznal pravý pokoj,
nauč nás hľadať v ňom prameň každého zmierenia,
ktoré búra každý múr.

Ty, ktorý si neozbrojený
prekročil línie vojny
a neporozumenia,
daruj nám odvahu budovať mosty
tam, kde svet stavia hranice.

V tomto čase sužovanom konfliktmi a rozdeleniami
oroduj, aby sme sa stali tvorcami pokoja:
neozbrojenými a odzbrojujúcimi svedkami pokoja,
ktorý prichádza od Krista.

Amen.

S týmito pocitmi vyslovujem vrúcne želania dobra osobitne vám všetkým, ktorí nasledujete charizmu Chudáčika z Assisi, i všetkým, ktorí si budú rôznymi spôsobmi pripomínať výročie jeho dies natalis, a zo srdca vám udeľujem vytúžené Apoštolské požehnanie.

Z Vatikánu, 7. januára 2026

Leo P.P. XIV

Poznámky:

[1] Testament 23.

[2] Porov. pápež Lev XIV., Príhovor diplomatickému zboru, 16. mája 2025.

[3] Jn 20, 19.

[4] Lk 2, 14.

Blahoslavená Jacopa de'Settesoli (1190 - 1239)

Živá pečať Františkovo Testamentu

Simone Martini, freska z Baziliky sv. Františka v Assisi.
Súčasní odborníci sa prikláňajú k názoru, že ide o pani Jakubu,
pretože v jej svätožiare je zobrazených sedem sínk (settesoli)
a je obléčená v civilnom odevu.

Rok 2026 pozýva všetkých - a osobitne nás vo františkánskej rodine - vrátiť sa k textu, ktorý svätý František napísal na sklonku svojho života: k Testamentu. Nie ako k historickému dokumentu, ale ako k osobnému svedectvu viery, ktoré sa zrodilo z prežitej skúsenosti, nie z teoretického štúdia. Testament nie je zbierkou príkazov, ale pamäťou Františkovo srdca. Je to tiché rozprávanie o tom, ako Boh vstupoval do jeho dní a viedol ho krok za krokom. V tomto duchu chceme počas roka, v ktorom si pripomíname 800. výročie Františkovo prechodu do večnosti, hľadať konkrétne tváre ľudí, ktorí tento text žili ešte skôr, než bol napísaný. Nie slovami, ale životom. Jednou z nich je blahoslavená Jakuba, občianskym menom Giacomo Frangipani de'Settesoli. Táto žena, ktorú svätý František z Assisi neoslovoval inak ako „brat Jakuba“ (tal. frate Jacopa), nepriťahuje pozornosť zázrakmi ani veľkými skutkami. A predsa patrí medzi tých, ktorí ho pochopili najhlbšie a zostali mu najbližšie. Jej život je tichým, no mimoriadne pravdivým komentárom k Testamentu - komentárom, ktorý nebol napísaný perom, ale vytrvalou prítomnosťou, verným kráčaním a priateľstvom, ktoré neukončila ani smrť.

Narodila sa okolo roku 1190 v rodine, ktorá z otcovej strany patrila k potomkom normanských rytierov, od ktorých pochádza aj jej meno: Normani. Tí prišli do Ríma v roku 1071, aby pomohli pápežovi Urbanovi II. oslobodiť južné Taliansko od Byzantíncov a moslimov. Po dobytí Sicílie sa mnohí z nich usídlili so svojimi rodinami v Ríme, najmä v štvrti Trastevere. Jakuba sa ešte vo veľmi mladom veku vydala za šľachtica Graziana de Frangipani. Táto rodina patrila medzi najvplyvnejšie v Ríme. Legenda hovorí, že boli potomkami Flavia Anicia, ktorý v roku 717 zachránil rímsky ľud pred hladomorom tým, že mu rozdával chlieb. Za tento skutok dobročinnosti dostal ľudové meno Frangipani, ktoré pochádza z latinského frangens panem („ten, ktorý láme chlieb“). K majetku rodiny patrila aj Septizónium (taliansky Settizonio) - monumentálny komplex v Ríme postavený cisárom Septimom Severom, od ktorého je odvodené aj priezvisko rodiny Settesoli, čo znamená sedem sŕnk. Dokument z roku 1210 uvádza, že v tomto čase už bola Jakuba vydatá. Jej manžel však zomrel predčasne. Po narodení dvoch synov, Giovanniho a Graziana, v pomerne mladom veku ovdovela. Nie je presne známe, kedy sa Jakuba po prvýkrát stretla s Františkom. Predpokladá sa, že to bolo počas jeho ciest do Ríma, keď už bola vdovou, pravdepodobne v roku 1215. Čo však s istotou vieme je, že urobila odvažne rozhodnutie vzhľadom na dobu, v ktorej žila, aj na svoje spoločenské postavenie: znova sa nevydala a keďže sa stala dedičkou rodinného majetku, osobne dohliadala na jeho správu.

Brat Jakuba

Podľa tradície zaznamenatej v kronike Mariána z Florencie, Jakuba počula Františka kázať na námestiach Ríma, do ktorého sa vybral na stretnutie s pápežom Inocentom III., aby ho informoval o vývoji v ráde. Františkove kázne ju hlboko zasiahli a podnietili ju požiadať o osobné stretnutie s ním. Nasledovala jeho príklad, prijala jeho duchovnú charizmu a usilovala sa ju žiť v podmienkach laického stavu, pričom si naďalej plnila povinnosti matky a správkynke rodinného majetku. Jakuba, hoci bola žena, požívala výsostné postavenie a tešila sa úprimnej Františkovej náklonnosti. Stala sa sestrou všetkých, takže pre ňu neplatili žiadne obmedzenia. František rád hovorieval: „Otvorte dvere a nechajte ju vojsť, pretože brat Jakuba nemusí dodržiavať nariadenia týkajúce sa žien.“ Za označením „brat“ sa však skrývalo aj niečo viac než len milá snaha obísť zaužívané pravidlá. František vedel, že pani Jakuba je veľmi schopná a bystrá žena oplývajúca mužnými čnosťami. V jej pomenovaní sa tak prejavil aj Františkov svojský zmysel pre humor.

Svätý Bonaventúra spomína v Legende maior inú milú udalosť: „Raz mal František so sebou v Ríme baránka z úcty k Najvyššiemu baránkovi, a keď sa vracal, dal ho do opatery urodzenej pani Jakube de Settesoli. A baránok - ako bol už vyučený v duchovných veciach od svätca - pridružil sa k pani nerozlučným priateľstvom: keď išla do kostola, v kostole i cestou z kostola. Keď pani skoro ráno nevstávala, šťuchal ju roškami a bečaním nabádal, pohybmi i náznakmi jej dával na známosť, aby sa ponáhľala do kostola. Preto baránok, Františkov učeník, stal sa učiteľom zbožnosti a bol chovaný paňou ako rozkošný zázrak.“ (FF 1149)

Priateľstvo bez nárokov

Opakované návštevy a rozhovory s Františkom viedli k hlbokému priateľstvu. Jakuba sa stala veľmi cennou spolupracovníčkou rodiaceho sa františkánskeho hnutia v meste pápežov. Bola to ona, ktorej sa podarilo od benediktínov získať nemocnicu San Biagio

kópia portrétu sv. Františka, Greccio

v štvrti Trastevere a premeniť ju na prvé rímske sídlo františkánov, kde bol počas svojich pobytov vo Večnom meste hosťom aj samotný František. Okrem roku 1215, kedy sa konal IV. lateránsky koncil, tu našiel František útočisko aj v roku 1217, keď sa spolu s bratom Masseom rozhodol ísť kázať do Francúzska, no pred cestou si chcel najprv uctiť hrob svätého Petra. Toto miesto ho prichýlilo aj v roku 1220, keď sa po návrate zo Svätej zeme stretol s pápežom Honoriom III. a požiadal ho, aby vymenoval kardinála Hugolína za protektora rádu. Podľa viacerých odborníkov František poslednýkrát navštívil Rím v roku 1223 kvôli definitívnemu schváleniu Reguly. Po tomto dátume sa už pravdepodobne s Jakubou v Ríme nestretol, pretože František bol chorý a prijal dar stigiem, čo mu bránilo podnikáť dlhšie cesty. Napriek tomu niektoré františkánske pramene zaznamenávajú, že ešte v roku 1225 cez Rím prechádzal. Traduje sa, že šľachtičná si objednala portrét svätca, ktorý dnes už nie je zachovaný, a ktorého kópia je uložená v pustovni Greccio neďaleko Rieti. Zobrazuje Františka mierne zohnutého, zasiahnutého bolesťou očí, ako si utiera slzy rukami, na ktorých sú viditeľne zobrazené stigmy. Po Františkovej smrti a jeho následnej kanonizácii, bol špitál v Ríme v roku 1231 premenovaný na kláštor San Francesco a Ripa. Dodnes je v ňom zachovaná cela, v ktorej svätec prebýval, ako aj kameň, ktorý používal ako vankúš.

Mandľová sladkosť sestry smrti

Nežnosť vzťahu medzi Františkom a Jakobou obzvlášť zažiarila v období krátko pred svätcovou smrťou. V posledných dňoch veľmi trpel, preto požiadal bratov, aby pre ňu poslali a doručili jej list, ktorý pre ňu nadiktoval: „Pani Jakube, služobníci Najvyššieho, brat František, Kristov chudáčik, praje zdravie v Pánovi a spoločenstvo v Duchu Svätom. Vedz, moja najdrahšia, že požehnaný Pán mi dal milosť zjaviť mi, že koniec môjho života sa blíži. Preto, ak ma chceš nájsť ešte nažive, hneď ako dostaneš tento list, poponáhľaj sa do kostola Santa Maria degli Angeli. Ak prídeš neskôr ako v sobotu, nebudeš ma môcť vidieť nažive. A prines so sebou popolavo sfarbené plátno, do ktorého zabalíš moje telo, a sviečky na pohreb. Prosím ťa tiež, aby si mi priniesla tie sladkosti, ktoré si mi dávala, keď som bol chorý v Ríme.“ (FF 253-255)

No skôr ako tak stihli urobiť, Jakuba vedená Božím vnutknutím dorazila do Porciunkuly so všetkými potrebnými vecami. Ešte prekvapivejšie bolo, že so sebou priniesla spomínané koláčiky, tzv. mostaccioli. Sú to sladkosti typické pre región Abruzzo alebo Marche a ich hlavnou ingredienciou je hroznový mušt (mosto cotto), ktorý sa varí, až kým nezhustne na sirup a mandle, prípadne orechy (noccioni). Vyčerpaný František z nich však zvládol zjesť už len niekoľko. O tom, že Jakuba mohla byť prítomná pri Františkovi v posledných momentoch jeho pozemského života a taktiež mohla vidieť jeho stigmy, podáva správu Tomáš z Celana v Knihe o zázrakoch: „... do náruče jej položili telo priateľa. „Toho, ktorého si milovala na pozemskej púti,“ hovoril vikár (brat Eliáš), „maj v náručí i v smrti!“... Dívala sa na umelecké dielo, ktoré stvorila ruka Všemohúceho celému svetu na obdiv. Mŕtvy priateľ v nej posiloval neobvyklú radosť z nového života. Radila, aby neslýchaný zázrak stigiem bratia neskrývali, ale múdro ľuďom ukázali.“ (FF 862)

Priateľská blízkosť

Po Františkovom pohrebe sa Jakuba vrátila do Ríma k svojim každodenným povinnostiam. Zobrala si však so sebou aj vankúš, na ktorom spočívala hlava umierajúceho svätca. Vďaka vernému priateľstvu, ktoré ju spájalo s bratom Eliášom, mu ho neskôr darovala. V súčasnej dobe sa vankúš nachádza v Kostole svätého Františka v Cortone, kde je pochovaný aj brat Eliáš. Nevieme s určitosťou povedať, či sa Jakuba zúčastnila na slávnosti Františkovo svätorečenia, ale určite finančne podporovala stavbu Baziliky svätého Františka v Assisi, na ktorej pracoval brat Eliáš a do ktorej bolo v roku 1230 prenesené Františkovo telo. V Ríme sa stala súčasťou spoločenstva kajúcnikov (budúceho Tretieho rádu svätého Františka) a venovala sa charitatívnym a zbožným dielam. Postupne sa Jakuba snažila odpútať od svojho majetku, ktorý prepísala na syna Giovanniho (druhý syn Graziano bol už v tom čase mŕtvy). Po spísaní závetu sa Jakuba pravdepodobne v druhej polovici roku 1237 vrátila do Assisi a žila tu až do svojej smrti, ktorá nastala 8. februára 1239. Bola pochovaná v dolnom kostole Baziliky svätého Františka v Assisi a v roku 1932 boli jej pozostatky prenesené do krypty oproti hrobke svätca. Nad urnou s jej ostatkami je nápis: „Hic requiescit Jacopa sancta nobilisque romana“ (Tu odpočíva Jakuba, svätá a vznešená Rimanka).

Jacopa de'Settesoli je zobrazená aj na freske v dolnom kostole Baziliky svätého Františka v Assisi od stredovekého umelca Simone Martiniho. Dlhé roky sa verilo, že freska predstavuje svätú Kláru, ale odborníci z posledného obdobia sa zhodujú na tom, že ide o Jakubu, pretože v jej svätožiare je zobrazených sedem sínk. Hĺbka priateľstva medzi

Františkom a Jakubou však nie je zdôraznená len posmrtnou blízkosťou ich telesných ostatkov. Hovoria o nej aj Františkánske pramene. Tomáš z Celana zaznamenáva ako raz František povedal jednému z bratov: „Hovorím ti pravdu, najdrahší brat, že keby som sa jej pozrel do tváre, nespoznal by som žiadnu ženu, okrem dvoch“. Podľa tradície sú týmito ženami svätá Klára a blahoslavená Jakuba.

Nadpis nad urnou
s ostatkami bl. Jakuby
de'Settesoli

Keď sa dnes, po osemsto rokoch, skláňame nad textom Františkovho Testamentu, uvedomujeme si, že máme pred sebou vyznanie človeka, ktorý až do posledného dychu veril v silu bratskej lásky. Životný príbeh „brata Jakuby“ zostáva navždy živou pečaťou pod týmito riadkami a zároveň nás pozýva prehodnotiť vlastné chápanie duchovných vzťahov. Jej prítomnosť pri Františkovom smrteľnom lôžku dosvedčuje, že františkánska charizma nie je uzavretá do presných hraníc, ale rozkvitá všade tam, kde priateľstvo je silnejšie než strach zo smrti a kde súcit je dôležitejší než nariadenia. Nech je pre nás toto jubileum výzvou, aby sme aj my vpisovali svoje životy do Františkovho odkazu s rovnakou odvahou, nehou a vôňou mandľovej radosti, aká kedysi naplnila Porciunkulu.

pripravila: Martina Zonnenscheinová

Zdroj: Amneris Marcucci - Frate Jacopa. Sulle tracce della nobildonna romana, amica di san Francesco, Edizioni Porziuncola, 2020.

Dobrota pani Jakuby

Mostaccioli svätého Františka sú tradičné talianske sušienky, ktoré sú neodmysliteľne späté so životom svätého Františka z Assisi. Z františkánskej tradície a prameňov vieme, že František pred svojou smrťou nadiktoval list pre pani Jakubu de' Settesoli. V liste ju informoval o svojej blížiacej sa smrti a žiadal, aby ho prišla navštíviť a priniesla veci potrebné k jeho

pohrebu. Okrem praktických požiadaviek mal k nej i jednu zvláštnu prosbu. Chcel, aby mu doniesla sladkosti, ktoré mu pripravovala, keď bol v Ríme. Podľa Františkánskych prameňov prišla Jakuba za Františkom skôr, ako stihol odoslať list a priniesla aj všetky veci, o ktoré ju prosil. Autor Knihy o zázrakoch (CelZaz 37,38) Tomáš z Celana si tieto udalosti osobne overil u syna pani Jakuby.

Pôvodný latinský text používa na označenie tejto sladkosti slovo *mortarium*, ktoré označuje jedlo rozdrvené v mažiari. V taliančine je sladkosť známa pod názvom *mostacciolo*, ktorý je odvodený od hroznového muštu. Podľa znalcov sa jednalo o sušienky, ktoré sa pripravovali pravdepodobne už v období starovekého Ríma a základnými surovinami na ich prípravu boli mandle, med a korenie. Nezachoval sa nám presný recept, ktorý používala pani Jakuba, preto existuje niekoľko variantov prípravy týchto Františkových obľúbených koláčikov. Na prípravu jednoduchého receptu, ktorý sme si aj prakticky vyskúšali budete potrebovať:

250 g pomletých mandlí (alebo mandľovej múky), 125 gramov medu, dva vaječné bielky (môžete zľahka rozšľahať), štipka korenia a škoric (my sme pridali čajovú lyžičku perníkového korenia), 150 g hladkej múky, hroznový mušt (v malom množstve, len pre autentickú chuť), hrst jemne podrvených vlašských, alebo lieskových orechov (voliteľné), prípadne nastrúhanú pomarančovú kôru.

Príprava: Zmiešajte mandle, med, vaječné bielky, 1–2 dl hroznového muštu, podrvených orechov a korenia. Postupne pridávajte múku, kým nevznikne hladké a tuhé cesto. Rozvaľkajte ho na hrúbku 0,5 cm a vykrojte z neho kosoštvorce. Tento tradičný a typický tvar najjednoduchšie dosiahneme tak, že rozvaľkané cesto pozdĺžne narežete na prúžky široké približne 4 cm a priečnymi rezmi vytvárate kosoštvorce veľkosti do 10 cm. Tie potom ukladáte na plech vystlaný papierom na pečenie. *Mostacchioli* pečieme vo vyhriatej rúre na 150 - 170 °C asi 15 až 20 minút, kým nebudú mať zlatistý nádych, nemali by zhnednúť. Nakoniec ich vyberte z rúry a nechajte pred podávaním vychladnúť.

Dobrú chuť prajú Železníkovci

Kto ho pozná, vie, že jeho najväčšou devízou je skromnosť a jednoduchosť. V jeho odpovediach nenájdete prázdne frázy, ale úprimnú, prežitú skúsenosť muža, ktorý roky nasleduje Ježiša Krista v šlapajach svätého Františka z Assisi. Z jeho slov vyžaruje pevná nádej v Kristovo veľkonočné víťazstvo a duchovná zrelosť, o ktorú sa v tomto rozhovore delí s čitateľmi.

P. Tomáš Lesňák OFMConv.

Služba v srdci františkánskej rehole

Respondentom nášho prvého tohtoročného rozhovoru je brat Tomáš Lesňák. Narodil sa v roku 1976 v Levoči rodičom Jánovi a Terézii a má 3 súrodencov. Po ukončení základnej školy v Levoči navštevoval Strednú priemyselnú školu v Spišskej Novej Vsi. Jeho životná cesta je príbehom pokornej služby a viery. Po štúdiách v Poľsku a v Ríme prijal kňazskú vysviacku a naplno sa vložil do služby v reholi minoritov. Jeho prirodzená autorita a iné danosti ho priviedli do čela Slovenskej kustódie Nepoškvrneného Počatia Panny Márie, ktorú viedol dve volebné obdobia. Od roku 2019 jeho služba nadobudla medzinárodný rozmer – v Assisi bol zvolený za asistenta generálneho ministra pre strednú a východnú Európu a v júni minulého roku mu bratia na generálnej kapitule túto dôveru opätovne potvrdili.

Povedz nám niečo o svojom detstve, vyrastal si v katolíckej rodine?

Narodil som sa do dobrej, katolíckej, vieru praktizujúcej rodiny. Silný vplyv mali na mňa vynikajúci starí rodičia, aj keď tých z otcovej strany som zažil len krátko. Detstvo a mladosť som prežil v Levočskej farnosti, ktorá je dodnes rôznorodým spoločenstvom mnohých angažovaných laikov, a kde pôsobili mnohí vzorní kňazi a rehoľníci.

To bolo ešte v čase totality?

Áno, v Levoči pôsobili tajne v osemdesiatych rokoch aj saleziáni. Atmosféra konšpirácie spôsobovala, že som ich vnímal oveľa bližšie, než ako majú možnosť vnímať rehoľníkov mladí ľudia v súčasnosti. Pre mňa to boli hlavne dobrí priatelia, ktorí zdieľali s nami svoj život uprostred spoločnosti a ktorým záležalo na tom, aby sme vyrástli na dobrých mužov s osobným vzťahom s Bohom.

Formoval tvoju vieru počas dospievania aj niekto iný?

Vieru som vnímal ako samozrejmu a ústrednú záležitosť života. Videl som akou autoritou bol kňaz pre mojich starých rodičov. Ale aj väčšina ľudí z môjho okolia si kňazov vážila a s úctou sa uvažovalo o tom, čo hovorili. Miništroval som len v určitom období ako malý chlapec, ale celú mladosť som chodil na všetky možné stretká, zbory a podujatia pre mládež, ktoré sa vyskytli v mojom dosahu. Keď som sa stretal so spochybňujúcimi či kritickými názormi, nevedel som si ich vysvetliť ináč ako plod režimovej propagandy alebo nejakých individuálnych negatívnych skúsenosti, v ktorých sa niekto zatvrdil.

Ktorý moment v tvojom duchovnom živote bol pre teba zlomový? Spomínaš si na chvíľu, kedy si si bol definitívne istý, že tvoja cesta vedie do rehole a kňazstva?

Bolo to v jeden konkrétny večer. Bol som siedmak a pán farár František Tondra nám na fare v malej skupinke premietol film o sv. Františkovi. Išlo o film Brat slnko a sestra luna od Franca Zeffirelliho na videokazete, už asi stá kópia - v hroznej kvalite. Film urobil na mňa obrovský dojem a cestou domov som uvažoval, že ak žil niekto taký ako sv. František, nemôžem svoj život prežiť povrchno. Nič už nebolo ako predtým, a ja som sa veľmi silne zaoberal témami súvisiacimi s vierou a zasväteným životom. Opakovane som čítal všetko dostupné o sv. Františkovi. Neskôr sa toto hľadanie stretlo s možnosťou vstúpiť do minoritského spoločenstva, ktoré v čase, keď som maturoval, obnovovalo v Levoči svoj kláštor.

S mamou (svetskou františkankou) a babkou pred jedným zo zastavení krížovej cesty na Mariánskej Hore v Levoči, ktorej autorom je brat Ján, sochár.

Čím ťa svätý František najviac priťahoval?

Najviac ma oslovilo jeho obrátenie – radikálna zmena pohľadu na život po sklamaní z neaplnených ambícií a po skúsenosti choroby. František pochopil, že nejde len o náhodné udalosti, ale o spôsob, ktorým sa mu Boh prihovára a hľadá ho. Páčilo sa mi tiež to, ako išiel priamo na vec – všetko relativizoval, no nikdy tým nepohrdal, naopak s úctou miloval, aby tak v sebe zachoval otvorenosť na pôsobenie Ducha Svätého.

Aj ty si išiel priamo na vec a hneď po ukončení strednej školy si vstúpil do noviciátu k minoritom. Ako prebiehala rehoľná formácia, kto najviac ovplyvňoval a viedol tvoj duchovný život?

Po vstupe do rádu môj život začali ovplyvňovať konkrétni bratia a nový rytmus dňa, sústredený na modlitbu, prácu a štúdium. Pán mi vždy posielal dobrých anjelov, ktorí ma sprevádzali na rôznych úsekoch už viac než tridsaťročnej cesty. Zvlášť dôležitý bol pre mňa môj duchovný otec – opravdivý „starec“, ktorý ma sprevádzal a previedol cez dôležitú etapu môjho ľudského dozrievania. Viacero rokov som venoval štúdiu teologickeho odkazu a osobnosti Dietricha Bonhoeffera. V ďalšom období ma výrazne ovplyvnila náuka sv. Jána Pavla II. ohľadom tzv. teológie tela. A zásadne formujúcimi boli pre mňa skúsenosti v kňazskej službe.

Študoval si v Poľsku a v Taliansku. Čím ťa, okrem vedomostí, obohatili tieto štúdiá?

Predovšetkým výrazne rozšírili moje obzory – kultúrne, mentálne aj duchovné. Obe krajiny sú pritom veľmi odlišné. Vnímam to ako prejav veľkej Božej štedrosti, že som ich mohol spoznať nielen povrchno, ale prostredníctvom dlhodobého pobytu a štúdia priamo na mieste.

Kde všade si pôsobil po ukončení štúdií?

Po návrate zo štúdií v Ríme som jeden rok pôsobil v Levoči ako magister postulantov. Od roku 2006 som prešiel do Bratislavy, kde sa organizoval slovenský ponoviciát, a stal som sa prvým rektorom tohto domu s desiatimi bohoslovcami.

Od roku 2011 mi bola zverená služba predstaveného slovenskej kustódie, ktorú som vykonával do roku 2019. Následne som bol zvolený za generálneho asistenta a presťahoval sa do Ríma. Predtým som dvanásť rokov pôsobil v Bratislave, kde som bol istý čas aj gvardiánom, kustodiálnym sekretárom a celé toto obdobie výpomocným duchovným vo farnosti. Niekoľko rokov som tiež vyučoval na teologickej fakulte.

Takže si bol v Ríme aj počas konania konkláve v máji minulého roku? Ako vnímaš osobnosť nového pápeža?

Lev XIV. mi je blízky z viacerých dôvodov: je rehoľník, jeho zvolenie bolo zaskakujúcim no zároveň zrejším dielom Prozreteľnosti, človek zakorenený v tradícii a pritom dlhoročný misionár, s citom pre potreby ľudí na okraji. V momente jeho zvolenia som bol v Ríme a keď som počul zvony bežal som na námestie sv. Petra. Nezabudnem na dôvernú radosť, že Boh daroval Cirkvi nového pápeža, ktorá naplňala ľudí na zaplnenom námestí a jeho prvé slová - posolstvo, upriamené na zmŕtvychvstalého Krista a potrebu evanjelizácie. Po dvanástich rokoch priamej komunikácie pápeža Františka, nás tento

udivuje svojou tichou, sústredenou pozornosťou na podstatu nášho kresťanského poslania.

Máš skúsenosť aj s duchovným vedením svetských františkánov?

Prvú skúsenosť som mal ešte ako bohoslovec v jednej rímskej farnosti. Keďže som v taliančine ešte len skladal prvé vety, robil som pobočníka bratovi Arthurovi z Malty, ktorý sa svetským františkánom venoval ako diakon. Dostal som tam veľa ľudskej blízkosti a prijatia a zároveň som videl, akú radosť prináša život v spoločenstve, ktoré objavuje krásu a aktuálnosť františkánskeho dedičstva. O mnoho rokov neskôr som mal krátko možnosť zastupovať duchovného asistenta terciárskych spoločenstiev v Košiciach a Michalovciach. Snažil som sa byť najmä „menším bratom“, ktorý sa delí o svoju skúsenosť a bohatstvo tradície.

Ako vnímaš spoluprácu širšej františkánskej rodiny a spoluprácu prvého a tretieho rádu?

Na generálnej úrovni vnímam tieto vzťahy a iniciatívy spolupráce veľmi pozitívne. Na Slovensku mám s touto oblasťou len obmedzenú skúsenosť, najmä prostredníctvom niektorých stretnutí.

Zdá sa mi, že spoluprácu u nás výrazne oslabuje roztrieštenosť. Existuje priestor na lepšiu koordináciu, no tá si vyžaduje veľa energie, a preto často zostávame pri udržiavacom modeli fungovania.

Koncom minulého roka vyšla tvoja kniha *Odrobinky z Božieho stola* o ktorej si informoval v predchádzajúcom vydaní nášho časopisu. Bola prvou z tvojich kníh? Ako dlho si na jej príprave pracoval?

V tomto žánri ide o moju prvú knihu. Na jej samotnej príprave som pracoval približne pol roka. Vychádza však z krátkych komentárov, ktoré píšem už viac než desať rokov pre ľudí prihlásených na odber rehoľného newslettera *Kľúč k víťazstvám*.

Vráťme sa ešte k téme života podľa evanjeliových rád. Zmenili sa niektoré tvoje predstavy, postoje či ideály s ktorými si vstupoval do rehole?

Ako mladý rehoľník som bol veľmi ambiciózny a kládol som vysoké nároky – na seba aj na druhých. Som vďačný, že sa tento spôsob prežívania postupne zmiernil, hoci viem, že v jemnejších

podobách vo mne stále zostáva. Čím som starší, tým viac sa mi ako referenčný bod vracia samotný svätý František – nie ako idealizovaná postava, ale ako konkrétny človek, hlboký, zraniteľný a neustále hľadajúci Božiu vôľu.

Prežíval si počas svojho zasväteného života aj obdobie vážnej krízy?

Vstúpil som veľmi mladý a dnes si len ťažko viem predstaviť alternatívu k tomu, kým som sa stal. Rehoľný život dáva jednu istotu a to sú krízy – bežné, ale aj také, ktoré sa dotýkajú samotného zmyslu života. Takže úspešne a opakovane prerážam dno, ale vždy stretávam Spasiteľa, ktorý ma tam predišiel a ponúka mi obnoviť priateľstvo. Krízy teda prichádzali, ale vážne uvažovanie o opustení povolania som doteraz nezažil.

Mení sa rehoľný život vplyvom vonkajšieho sveta? Mení sa úloha kňaza v súčasnom svete?

Rehoľný život sa vo svojej každodennej podobe mení výrazne, pretože sa menia ľudia, ktorí doň vstupujú. Prinášajú si so sebou skúsenosti zo svojich rodín a prostredia, ktoré formujú ich vzťah k viere, očakávania, ideály aj spôsob prežívania bežnej reality.

Zároveň však verím, že v hĺbke zostáva človek rovnaký. Medzi najsilnejšie faktory, ktoré dnes ovplyvňujú podobu rehoľného života, patria moderné technológie a neustála dostupnosť internetu.

Dlhé roky pôsobiš vo vedení rehole minoritov, aké sú tvoje povinnosti?

Podstatou mojej služby je asistovať generálnemu ministrovi rádu v jeho zodpovednej úlohe. Rehoľa je rozsiahly a komplexný organizmus a spolu s ďalšími šiestimi asistentmi mu ponúkame svoj pohľad na aktuálne výzvy. Pri dôležitých rozhodnutiach sa rozhoduje spoločne, aj prostredníctvom hlasovania.

Súčasťou mojej služby sú aj kánonické vizitácie v provinciách a kláštoroch najmä v strednej a východnej Európe, vrátane krajín ako Bulharsko, Rusko, Uzbekistan či Kazachstan. Zúčastňujem sa na kapitulách a bratských stretnutiach v tomto regióne a som aj sprostredkovateľom tém a otázok, ktoré chcú bratia priniesť „do Ríma“.

Povedz nám, čo je na tejto službe pre teba najťažšie.

Najťažšie je prijatie istej izolácie od bežných ľudí. Bol som zvyknutý na intenzívne zapojenie do pastorácie, teraz som úplne mimo nej a sústredený na problémy v rehoľnom svete. Jeden známy mi raz v tejto súvislosti položil otázku: Prečo ti Pán toto urobil? A potom aj odpovedal: Asi aby si sa ho naučil milovať. Tak to aj tak beriem, ako dar, ktorý mi má pomôcť.

S akými výzvami sa dnes stretáva rehoľa minoritov v globálnom meradle?

Vnímam najmä dve základné výzvy. Prvou je otázka, ako zostať verní nášmu povolaniu v prostredí sveta, ktorý presadzuje hodnoty často vzdialené evanjeliu. Druhou je spôsob, akým odovzdávať františkánsku charizmu mladším generáciám bratov, najmä v kultúrnych kontextoch, kde kresťanstvo ani rehoľný život ešte nemajú hlboké korene.

Ako vidíš budúcnosť rehoľného života v Európe?

Ťažko si viem predstaviť inú cestu než tú, o ktorú sa už dnes snažíme: jednoduchý evanjeliový a liturgický život v bratstve. Zároveň však vidím, že schopnosť mladších generácií žiť v stabilnom spoločenstve slabne.

Európu čaká v najbližších desaťročiach výrazná redukcia rehoľných prítomností. Zostup býva vždy náročnejší než výstup, a preto dúfam, že nás naučí ešte viac žiť z viery. Možno sa to podarí a naše spoločenstvá sa stanú ostrovmi hlbokej nádeje a spirituality, kde bude môcť vyprahnutý človek načerpať.

Čo by si odkázal mladým ľuďom, ktorí uvažujú o zasvätenom živote, ale majú strach z definitívnych rozhodnutí?

Nebojte sa, Boh je verný, nenechá vás na ceste. Urobiť chybu je ľudské a dá sa z nej poučiť. Nerozhodnosť však možno prekonať len tým, že sa človek odváži urobiť krok.

Páter Tomáš, v roku 2026 budeš oslavovať dve významné jubileá, životné (50 rokov) aj kňazské (25 rokov). Komu vďačíš za to, že si na svojej ceste vytrval?

Myslím, že modlitbám mojich najbližších v rodine a ďalších ľudí, ktorých som stretol. A samozrejme milosrdnému Pánu Bohu, ktorý rád zahanbuje múdrosť tohto sveta.

Kňazstvo nie je zamestnanie, ale povolanie. Ako sa tvoja kňazská identita menila a dozrievala počas týchto 25 rokov?

Zdá sa mi, že to hovoríš presne. Jedna z najväčších zmien sa udiala, keď som objavil, že to, čo robím nie sú povinnosti, úlohy, výkony a ktovieaká misia, ale hlavne dar pre moju záchranu. Toto objavujem na stále ďalších úrovniach. Skrátka Pán Boh dobre vie, čo potrebujem a preto mi to dáva.

Ako sa podľa teba zmenil za tie roky veriaci človek? Sú dnešné starosti ľudí iné, ako boli na začiatku tvojej služby?

V niektorých ohľadoch sa zmenili veľmi výrazne. Najsilnejšie vnímam neschopnosť žiť svoj život ako dobrodružstvo, vrhnúť sa do vecí, obetovať sa. Úplne dramatický je podľa mňa všeobecný strach z detí.

Kde čerpáš energiu, keď cítiš vyhorenie alebo únavu?

Mňa zaujíma všetko možné. Knihy mám veľmi rád. Ale, čo mi pomáha čerpať energiu to je nejaká manuálna práca. Už len si upratať izbu, či vyprať si, je pre mňa veľmi obnovujúce.

Svätý Ján Pavol II. hovoril o „starnutí v Kristovi“. Ako vnímaš pribúdajúce roky v kontexte služby cirkvi?

Uvedomujem si, že nie som mesiaš a svet nezachránim. Som vďačný, že môžem kráčať s inými vo viere a sprevádzať ich ako kňaz. Prosím Pána, aby som vytrval až do konca a aby mi dal dlhý život, lebo dozrievam pomaly.

Brat Tomáš, františkánska duchovnosť je pre teba i našich čitateľov spoločným prístavom, kde kotvíme, čerpáme zdroje a naberáme silu na ďalšiu plavbu životom. Aký odkaz, alebo poslanstvo by si adresoval svetským františkánom na Slovensku?

Ako Kristus, tak aj svätý František nás svojou chudobou obohatil. Čerpajme z tohto bohatstva pre naše obrátenie, aby naše srdcia boli naplnené Božou láskou a aby sme tvorili spoločenstvá, kde dnešný človek stretne nádej, ktorá nesklame.

Ďakujeme za odpovede

pripravili: Marcela Prekopová a Pavol Železník
foto: archív Tomáša Lesňáka

Spolu s generálnym ministrom Carlosom Albertom Trovarellim

ČNOSTI sv. Františka II. časť

SVÄTÁ PANI CHUDOBA A SESTRA SVÄTÁ POKORA

František písal báseň o čnostiach na základe hlbokej skúsenosti a každá z nich bola vydobytá nesmiernym úsilím, ktoré živila láska k Bohu. Svätá chudoba a jej sestra svätá pokora, stĺpy františkánskej spirituality, otvárajú dvere ďalším čnostiam...

Svätá chudoba
zaháňa žiadostivosť a lakomstvo
i starosti tohto sveta.
Svätá pokora
zaháňa pýchu
u všetkých ľudí, ktorí sú na svete...

(Z II.časti básne, *FRANTIŠKÁNSKE PRAMENE 1*, str. 246)

Mystické zásnuby rytiera a pani Chudoby

Po návrate zo Spoleta, kde Pán prehovoril k Františkovi vo sne, viac a viac dozrieva v ňom rozhodnutie zmeniť svoj život. Keď jedného večera vážny a zamyslený kráča s hlučnými priateľmi uličkami Assisi, zaostáva pozadu a náhle je vytrhnutý z reality. Prežíva Boží dotyk a milosť nahliadnuť do nepopísateľnej radosti, ktorú zažíva duša celkom odovzdaná a milujúca Boha. Zisťuje prázdnotu a márnosť svojho doterajšieho života a premáha ho naliehavá túžba ihneď všetko zanechať a začať iný život. Zasnubuje sa s pani Chudobou, najkrajšou nevestou, pre ktorú ako dokonalý rytier zväzda jeden boj za druhým. Pani Chudoba, tajomná neznáma, zatracovaná, odmietaná a nie vždy pochopená sa od toho okamihu stane prostriedkom na jeho ceste zjednotenia s milovaným Ježišom. Nezdržiava sa uvažovaním či pochybnosťami, a hnaný túžbou odhadzuje zo seba jedno bremeno za druhým, zrieka sa vecí i dobier, ktoré ho spomaľujú, aby odriekaním premáhal pokušenia, ktoré ho ako opraty ťahajú naspäť.

Ideál pravej slobody

František nepopiera krásu života, ktorú stvoril Boh, neodmieta majetok, ale nezriadenú túžbu po ňom, ktorá dáva Boha na vedľajšie, často posledné miesto v živote človeka. Neuteká od sveta, nechce však nič vlastniť, ani len túžbu po sláve. Vyprázdňuje svoje srdce, aby ho očistil od egoizmu, zamerania na seba a naviazanosti na čokoľvek. Má na mysl iný druh chudoby, nie krajnú núdzu, existenčný nedostatok, ale vyprázdnenie seba od všetkého až do krajnosti. Takúto chudobu prejavuje nielen vzdaním sa majetku, ale najmä obmedzením užívania pozemských vecí. Dokonale nasleduje Ježiša v životnom postavení, myslení, vôle i v konaní podľa evanjelia. Zároveň je chudoba pre Františka prejavom najhlbšej viery v Božiu lásku k svojim deťom. Odovzdáva sa jej v neotrasiteľnom presvedčení, že prozreteľnosť sa vždy postará. Je cestou k totálnej slobode a závislosti iba na Božej vôle. Je jeho primárnou voľbou, pretože v skutočnosti nechce byť len chudobný, ale úplne podobný Kristovi. V neposlednom rade mu chudoba otvára dvere k chudobným.

Sestra SVÄTÁ POKORA

Často nás fascinuje láska sv. Františka k stvorenstvu a žasneme nad jeho zanietením a dôslednosťou, ale niekedy sa nám príbehy i svedectvá o ňom môžu zdať nadnesené a málo pravdepodobné. Faktom však zostáva, že jeho naplnenie túžby radikálne nasledovať evanjelium Boh bohato odmeňuje a zahŕňa ho svojou priazňou. František odpovedá na Božie volanie, dychtiaci po Božích daroch, ktorým pripravuje vo svojom srdci miesto. Miluje Boha pokorne bez obmedzenia, pretože podstatou pravej lásky je pokoriť sa v Milovanom. Táto pokora ho nezabavuje istoty, že je milý Bohu, ani božskej radosti z tejto lásky, ale naopak prebúda v jeho duši obavu, aby ju vlastnou vinou nestratil. A vtedy sa obracia na Pána a hovorí: „Zachovaj mi túto lásku, lebo som zlodej Tvojich pokladov!“ (A. Gemelli, Františkánske poslanstvo svetu).

Milované Božie deti

Františkova pokora má koreň v hlbokom presvedčení, že všetci sme Božie deti a každý človek je stvorený na Boží obraz a podobu. Preto dokáže vidieť v každom Jeho krásu a hodnotu, najviac v najchudobnejších a opovrhovaných...

Túto pokoru prejavuje nielen súcitným láskavým postojom, ale aj modlitbami a činmi, pretože v konečnom dôsledku bol Bohu oddaný celým srdcom a snažil sa napodobňovať Jeho pokoru a súcít a žiť verne evanjelium. Poníženie a kritiku prijímal pokorne, v presvedčení, že je to spôsob ako rásť vo viere.

V krátkych úvahách o čnostiach chudobe a pokore môžeme aj my nájsť podnet k prehodnoteniu niektorých bremien, aj takých, ktoré často ponúkajú dobrá, bez ktorých môžeme dobre a pokojne žiť. Pozýva nás tak na cestu stáleho vytvárania väčšieho priestoru pre Božiu lásku v nás a našu lásku k Bohu.

Sr. Mária Marcela

Inšpirované dielom *Františkánske poslanstvo svetu* od františkána A. Gemelliho

Giotto: Svadba Františka s pani Chudobou, detail

Františkánská místa kolem nás

5. část

Kláster minoritů v Opavě

Jsem vděčný mým přátelům, že se nakonec ujal nápad popisovat naše oblíbená františkánská místa v ČR. V seriálu už vyšlo: Klášter Františkánů v Plzni, klášter Hájek u Prahy, Klášter františkánů PMS v Praze, klášter kapucínů v Sušici. Dnes klášter minoritů v Opavě na který vzpomíná sestra Blanka Alžběta Závorková OFS z Opavy. Kdo další se přidáte a zavzpomínáte na své oblíbené místo spojené se sv. Františkem z Assisi?

Minoritský klášter s kostelem sv. Ducha na Masarykově ulici patří k dominantám Opavy. Datum jeho založení je datováno do 1. poloviny 13. století. Uvádí se, že mužský klášter mohl být založen roku 1234 piastovským vévodou Měškem. V novodobé historii byla část kláštera využívána veřejností. Ve 20. letech 20. století zde byla provozována promenádní kavárna Café Philipp. K té byla ve 30. letech 20. století přistavena restaurace U Kiosku, která nabízela vídeňskou kuchyni, na čepu opavský Zlatovar či lahvové Měšťanské pilsenské. Po leteckém náletu 29.3.1945 byla kavárna s restaurací zničena požárem a jejich torzo bylo strženo. Přesto je vstup do kavárny před minoritským klášterem nadále patrný. V květnu 1945 byl klášter v důsledku vojenských operací výrazně poškozen při bombardování města. Opravy trvaly do roku 1947. V roce 1950 byli řeholníci z kláštera deportováni a objekt byl od roku 1956 do roku 1995 zabrán pro zemědělsko-lesnický archiv. Počátkem 90. let 20. století řád klášter obnovil. Od roku 1991 zde byla umístěna Bezručova čítárna novin a časopisů. Od roku 2014 patří opavský klášter opět minoritskému řádu.

Převzato z webu minoritů v Opavě:
www.minorit-opava.cz/minoritsky-klaster

Do kláštera minoritů jsem se dostala ve svých 15 letech na pozvání do místní scholy. Přiznám se, že do kostela sv. Ducha, který ke klášteru patří, jsem nechodila zrovna ráda. Ale občas jsme tam s maminkou zašly. Vzpomínám, že mi hrozně vadila jeho asymetrie a ani výzdobou mě nepřitahoval. V oněch 15 letech jsem však pozvání přijala a začala nová etapa mého života. Nejen, že jsem poznala a včlenila se do nového společenství, ale postupně jsem v kostele a klášteře našla druhý domov. Otcové tam byli velmi milí. S láskou vzpomínám na otce Maxmiliána Stařinského nebo otce Jiljího Cidlíka, který nám vyprávěl o tom, jak byl za komunistů vězněn. Pak začali v klášteře sloužit otcové z Polska a farnost se stala živou a přívětivou mládeží. Vzpomenu otce Stanislava Gryně, Stanislava Jaromiho, Kryštofa Skibiňského, ale byli i další, kteří nám věnovali svůj čas a byli nám dobrými pastýři. Otec Kryštof zahrnul klášter láskou k dětem a mládeži, díky němu začaly v ČR Františkánská setkání mládeže a v Opavě následně klášter ožil Františkánskými setkáními rodin. Otec Jaromí zase začal opravovat klášter a dal opravit varhany kostela. Co se týče oprav, svědomitě a poctivě na něj navázal současný kvardián kláštera otec Stanislav Steć.

Dnes mi už klášter připadá běžný, ale v mládí byl pro mne prostorem plným tajemství a tajných chodeb. Úzká tajná chodbička ze zákristie do prostor pro scholu. Zajímavá zimní kaple, kde probíhaly mše svaté pro děti. Tajemné schody nad zpovědnicemi s prostorami zaplněnými starožitnými věcmi. Dřevěné schody na kúr, které jsou podobné těm, po nichž kdysi mohly jezdit koně. A odtud další průchod přímo do kláštera. A z kláštera přes nádherný refektář, který už byl v současné době přestavěn, další průchod do velkého minoritského sálu. Přiznám se, že do dneška jsou místa, která bych ráda viděla, a ještě jsem se tam nedostala ☺. Dnes už vím, že asymetrie kostela je stavebně velmi zajímavá, pod podlahami kostela se nacházejí hrobky opavských Přemyslovců, které jsou bohužel veřejnosti nepřístupné a například na chodbě kláštera se nachází nejstarší socha Panny Marie v Opavě. Klauzurní část od jiných prostor odděluje „zlatá brána“. Ale před ní jsou prostory, kde se mohou scházet různá společenství, která klášter ke svým činnostem mohou využívat.

Pro mě osobně je toto místo srdeční záležitostí. Našla jsem v něm obrácení a snad, jak doufám, i svou živou víru. S láskou vzpomínám na společenství mládeže ve zdech tohoto kláštera. V jednom z nich jsem potkala svého manžela. Vzpomínám si, jak jsem tvořila rok, co rok v zimní kapli kostela Getsemanskou zahradu, jak jsem dirigovala scholu, chystala farní tábory pro děti, jak jsem na zdi v klášteře malovala dva svaté Františky (dnes už tam není ani jeden z nich), jak nám Pán žehnal při přípravě Františkánských setkání rodin. Krásný minoritský sál, který kultuře slouží dodnes, nám dával prostor jak pro maškarní karnevaly pro naše děti, tak i k plesům nebo oslavám farních dní.

Klášter se stal domovem i mým dětem, které navštěvovaly v klášterních prostorách klub pro maminky s dětmi a scholičku. Dodnes se ve stejných prostorách setkáváme se společenstvím františkánských terciářů, farní rady či sboru. Ale podařilo se nám oživit i jiná místa, třeba vznikla farní káféna, či nově využíváme další prostor ke katechezím pro děti. Charita Opava provozuje v klášteře křesťanskou knihovnu, a protože je klášter velký, další prostory se využívají ke komerčním účelům, aby měli minorité možnost se o tento objekt starat. Prostě se v klášteře a ve společenstvích lidí k němu patřících, cítím dobře. A i když se nám otcové vyměňují, my zůstáváme. Protože jsme tu DOMA.

Jareček v Košiciach

„Nikdy neodvracaj svoju tvár od chudobného, aby sa neodvrátila Božia tvár od teba!“
(Tob 4, 7)

V jeden decembrový podvečer ma potešil telefonát od syna Paľa. Oznamil mi, že spolu s bratmi kapucínmi a deťmi z rómskej osady Jareček v Markušovciach plánujú výlet do Košíc. Ich cieľ bol jasný: užiť si pohyb v trampolínovom centre a následne načerpať atmosféru mesta v srdci metropoly východu.

Keďže sa po mrazivej prechádzke mestom potrebovali zohriať, s veľkou radosťou som ich privítala v priestoroch miestneho bratstva OFS, ktoré sa nachádza v centre mesta. Miestnosť na Kováčskej ulici sa okamžite naplnila detským smiechom, spevom a zvedavými otázkami. „Pali, a ty si tu býval, keď si bol malý?“ pýtali sa deti so záujmom. Vysvetlili sme im, že hoci tu nebýval, toto miesto je pre neho dôležité, pretože sem roky prichádzal so svojimi rodičmi na spoločné stretnutia spoločenstva svetských františkánov. Najviac zábavy sme si užili pri vzájomnom predstavovaní – deti si spontánne menili priezviská a zrazu bol každý „Železník“. Akoby chceli vyjadriť, že patríme k sebe, že tvoríme jednu veľkú rodinu. Pri lúčení sme si sľúbili, že nabudúce prideme my do Markušoviec a oni opäť do Košíc.

Misia v srdci osady

Čo vlastne Pali a bratia kapucíni v Markušovciach robia? Od roku 2023 pôsobia priamo v rómskej osade Jareček, kde sa naplno venujú miestnym ľuďom. Ich služba je pestrá a odpovedá na konkrétne potreby:

- Pre deti: Organizujú doučovanie, kurzy varenia, voľnočasové aktivity, športové hry a počas prázdnin obľúbené denné tábory.
- Pre rodiny: Každý deň navštevujú domácnosti, ktoré zápasia s extrémnou chudobou, organizujú burzu oblečenia a školských potrieb.
- Sociálna pomoc: pomáhajú dospelým pri hľadaní práce, komunikácii s úradmi a riešení zdravotných či ekonomických ťažkostí.
- Duchovná služba: zabezpečujú pastoráciu, slávia sväté omše priamo v komunitnom centre v osade, modlia sa s ľuďmi a vysluhujú sviatosti.

Stretnúť Kristovu tvár

Táto malá komunita nasledovníkov sv. Františka sa denne stáva hlasom tých najzraniteľnejších. Ako napísal pápež František v posolstve k Svetovému dňu chudobných: „Keď máme pred sebou chudobného človeka, nemôžeme odvrátiť zrak, pretože by sme sami sebe zabránili stretnúť tvár Pána Ježiša.“

Sväté písmo nás povzbudzuje k praktickej láske: „Konaj skutky milosrdenstva, syn môj, podľa toho, koľko máš! Ak máš veľa, dávaj z toho viac; ak máš málo, neboj sa konať dobro aj z mála!“ (Tob 4, 8-10).

Ako môžete pomôcť?

Modlitbovou podporou tohto výnimočného diela.
Finančne na účet bratov kapucínov:
IBAN: SK79 8330 0000 0029 0259 1072
Správa pre prijímateľa: DAR

POKOJ A DOBRO

Za každý prejav solidarity a vašu modlitbu vám zo srdca ďakujeme.

Pripravila: Gabriela Železníková

EKOLOGIA KAŽDODENNÉHO ŽIVOTA

Keď som sa začala prakticky starať o životné prostredie, bola som zameraná vyčistiť ho, urobiť krajším. Postupne som pochopila, že svet je ako jedna veľká rodina, do ktorej sme pozývaní vstúpiť a spoznávať jeho krásu a účelnosť. Žasnem ako Boh všetko dokonale stvoril, aj svoj život môžem vnímať ako harmóniu, kde jedno zapadá do druhého a On vedie moje kroky, niekedy aj naspäť, napríklad na miesto, ktoré je môjmu srdcu blízke, a od ktorého som sa načas vzdialila. Tým miestom je Univerzitné pastoračné centrum nazývané Paľova Búda, ktoré sa nachádza oproti Žilinskej univerzite v Žiline. Je to maľebná a krásna stavba, ktorá dokáže už na prvý pohľad uchvátiť a kedysi bola obľúbenou výletnou reštauráciou. Od roku 1998 v nej sídli Univerzitné pastoračné centrum pri Žilinskej univerzite.

Paľova Búda sa stala centrom stretávania sa, oddychu a načerpania fyzických i duchovných síl, najmä pre študentov, doktorandov, profesorov, ale aj pre ostatných, ktorí chcú prísť na sv. omšu do tunajšej kaplnky sv. Pavla, zúčastniť sa rôznych aktivít, alebo sa dať sprevádzať na duchovnej ceste. Počas vysokej školy som tu prežila obdobie bohaté na krásne priateľské vzťahy, formáciu. Ako dobrovoľníčka som 3 roky bola koordinátorkou práce s mladými. Spoznala som pritom skvelých ľudí, ktorí sú doteraz prítomní v mojom živote.

Kroky ku kráse a harmónii

Práve v miestnom františkánskom bratstve v Žiline som sa rozhodla tam vrátiť. Bolo to vtedy, keď sme spoločne preberali encykliku Laudato sí a zdieľali sa nad prečítanými textami, ktoré ma posunuli vpred vo vnímaní ekológie v každodennom živote. V encyklike Laudato sí sa okrem iného píše: „prostredie v ktorom žijeme ovplyvňuje náš pohľad na život, čítanie a kňazstvo. Zároveň v našej izbe, v našom dome, v našom pracovisku, a v našej štvrti využívame životné prostredie, aby sme vyjadrili svoju identitu.“ (Laudato sí, bod 147). Pochopila som, že nezahŕňa iba prírodu, ale i prostredie v ktorom žijeme a rozličné potreby spoločnosti, ktoré sú nielen hmotné. Niekde môže chýbať láska, jednota, dobré láskyplné vzťahy a na inom mieste je to chátrajúca budova, miesta zaplnené odpadkami a podobne. A nejde iba o čistotu miest alebo opravu.

Starostlivosť o akékoľvek životné prostredie prispieva ku kráse a harmonizuje jeho jednotlivé časti. Paľova Búda, kam som sa vrátila, je toho dôkazom. Veľká budova a rozsiahle priestranstvo dávajú možnosť udržiavať ich v kráse a vytvárať miesto pre mnohé pekné vnemy a podnety. Každý dobrovoľník má svoje miesto, o ktoré sa stará a túto harmóniu spolu dotvára.

Svet ako dar

Večnou inšpiráciou ako žiť krásu jednoty a harmónie je život sv. Františka, ktorý ju vyžaroval do celého okolia. Sv. František pocítil a naplno si uvedomil, že je bezpodmienečne milovaný Bohom. Táto láska vyžarovala na všetky miesta. Uvedomoval si, že je Božím synom, a pre toto poznanie sa vzdal všetkého. Svet vnímal ako dar od Boha, a preto k nemu pristupoval s náležitou úctou a láskou. Spomeňme si na jeho čistenie a skrásľovanie zanedbaných kostolíkov a kaplniek. Keď sa pozrieme na svet jeho očami lásky a vďačnosti, nedá sa nám tento svet nemilovať. Sv. František bol vnímavý na dotyk

Boha, ktorý prichádzal nielen od ľudí, ale aj z každého stvorenia a v prvom rade z jeho vnútra.

Harmónia okolo i v nás mi pripomína puzzle, kde všetky časti dokonale do seba zapadajú a každá má svoje miesto a význam. Ak by chýbala čo i len jedna potrebná časť, výsledný obraz bude neúplný. Príbeh každého z nás je zložený z jednotlivých častí a malých krokov. Každý krok je dôležitý a dotvára našu osobnosť a identitu Božieho dieťaťa. Identitu, ktorú máme žiť.

Cítiť sa ako doma

V encyklike *Laudato sí* píše zosnulý pápež František: „Je nevyhnutné starať sa o verejné priestory, orientačné body a kľúčové stavby miest, ktoré posilňujú náš zmysel pre príslušnosť, náš pocit zakorenenosti, naše cítenie sa ako doma, v meste, ktoré nás obklopuje a zjednocuje.“ (*Laudato sí*, bod 151). Možno sme si doposiaľ ešte nepoložili otázky: „Aké sú potreby v prostredí v ktorom žijeme? Kde treba priložiť ruku k dielu? Ako môžem spolu s bratmi a sestrami priblížiť krásu a harmóniu ostatným?“

Zanietenie a odhodlanie kráčať za Kristom a žiť evanjelium vo svete, je pre nás stálou výzvou. Každodenne sa snažiť byť v harmónii so všetkým, čo nám prichádza v ústrety. Spoločne s inými si môžeme na tejto ceste vzájomne pomáhať a povzbudzovať sa. Želám nám všetkým, aby sme vnímali miesta a situácie, ktoré potrebujú zažiť dotyk Boha. To, čo drieme a spí v našom vnútri, môžeme prebudiť a pozvať k novému bytiu. Slová ožívajú v konkrétnych činoch a vždy nájdeme miesto, kde môžeme intenzívnejšie prispieť k udržaniu harmónie, krásy stvorenstva a aj tým prispieť k oslavám 800. ročného jubilea prechodu sv. Františka k Milovanému Otcovi.

Jana Ivanišová

Bratstvo sv. Stanislava putovalo do Mariazellu

Často prechádzame svojim životom hekticky, zahltení prácou, povinnosťami. Nesieme si svoje „malomocenstvo“ vo svete okolo nás a pritom popri nás potichu prechádzajú dary, ktorými nás Boh každodenne zahŕňa. Dary nenápadné, tiché, skryté klopú na srdce - ako pozvanie k tíšeni, duchovnému rozhovoru alebo rovno k spoločnému putovaniu. Vždy je pre mňa tento bratský čas mimoriadnym. Navzájom sa viac spoznávame, delíme sa o svoje príbehy Františkových nasledovníkov. Zdieľame medzi sebou skúsenosť svojej cesty povolania. Naše malé spoločenstvo neodradila zima, ani dlhá cesta. Tušili sme, že ovocím putovania nebude únava, ale posilnenie nášho povolania a tiež možnosť a priestor poďakovať za Jubilejný rok priamo v Mariánskej svätyni.

Po úvodnom zvitani, usadených v autobuse, nás br. Remigiusz OFM, /náš duchovný asistent Remík/ usmernil, povzbudil a nechýbala ani spoločná modlitba a požehnanie. Už samotná cesta bola zážitkom. Sestra radosť bola priamo tam, s nami, v rozhovoroch, v džavote detí, v pozornosti prepletenej v každom láskavom okamihu, rozhovore, ponúknutej káve. Mali sme skvelú sprievodkyňu našu sestru Aničku Rényiovú. Jej podrobné znalosti jednotlivých rakúskych miest- histórie, kultúry, architektúry boli neuveriteľné, tiež znalosť histórie samotnej baziliky boli veľkým obohatením. Cesta bola príjemná. Pútnické mestečko Mariazell usadené vysoko v Alpách, v severnej časti rakúskeho Štajerska nás vívalo slnečným počasím. Naše cesty sa nedočkavo zbíhali k hlavnému námestiu. Prekvapila nás atmosféra multikultúrneho miesta, kde sa v úzkych uličkách lemovaných miestnymi obchodíkmi miešali rôzne jazyky.

Bazilika Narodenia Panny Márie je pre rakúskych veriacich významnou mariánskou národnou svätynou. Podľa legendy bol Mariazell založený v roku 1157, keď benediktínsky mních Magnus putoval do týchto končín so soškou Panny Márie. Keď mu cestu zatarasila obrovská skala, po modlitbe sa zázračne rozštíepila, čo bolo považované za Božie znamenie. Na tomto mieste vznikla malá cela – „Maria in der Zelle“ (Mária v cele) – z ktorej sa postupne vyvinulo dnešné pútnické mesto. Najväčším klenotom v útrobach veľkolepej baziliky je „Magna Mater Austria“ Veľká Matka Rakúska – milostivá socha Panny Márie, uctievaná v Kaplnke milosti. Zhruba 48 centimetrov vysoká soška z lipového dreva býva titulovaná aj ako Matka slovanských národov, či Veľká Pani Matka darov. Soška milosti je umiestnená v samotnom strede hlavného oltára, ktorý je

zasvätený Najsvätejšej Trojici. Obe strany chrámovej lode sú lemované kaplnkami zasvätenými dvanástim svätým patrónom.

Kaplnka sv.Ladislava, v ktorej sa slúžila naša slovenská sv.omša, praskala vo švíkoch. Náš nebeský režisér to taktó pekne zorganizoval. V rovnakom čase sa tu stretli dve spoločenstvá. Farnosť z Nového Mesta nad Váhom putovala do Mariazellu v tom istom období. Po krátkom zvitání sme spoločne vytvorili jednu veľkú rodinu Božích detí pri slávení Eucharistie. „Každý z nás sem prišiel so svojim osobným príbehom“... zazneli slová homílie nášho duchovného asistenta. Toto je miesto a priestor pre naše osobnejšie modlitby, poďakovania, prosby - aby nám bola daná milosť tohto konkrétneho miesta, aby sme ju mohli prežívať vo svojom živote. František spájal svoje nasledovanie Krista s dôvernou láskou k jeho svätej Matke. Zanechal nám obdivuhodné texty chvál a prosieb k Márii a opieral sa o jej sprostredkujúcu pomoc. Ako učenici svätého Františka, úplne oddaní Márii, nebojme sa zveriť jej naše povolanie, aby nás v dôvere previedla cez úskalia života k svojmu Synovi. Nebojme sa o to prosieť v modlitbách. Po svätej omši sme obdivovali krásu interiéru baziliky a ponorili sa do osobnejších modlitieb.

Plní dojmov a vďačnosti sme sa nechali pozvať do atmosféry vianočných trhov. Tí odvažnejší z nás sa vydali preskúmať nádherné alpské údolie lanovkou na Bürgeralpe. Ďakujeme všetkým účastníkom púte za vzácne spoločenstvo, br.Remíkovi za duchovné sprevádzanie, ale aj to ľudské, otcovské, pozorné a starostlivé. Ďakujeme aj bratom Stanislavovi OFM a Rufínovi OFM, ktorí obohatili našu púť svojou prítomnosťou aj charizmou. Veľké poďakovanie patrí aj našej ministerke Ľudke a národnému ministrovi Damiánovi za zorganizovanie púte. Vďaka Vašej starostlivosti sme mohli prežiť nezabudnuteľné chvíle.

BOHU vďaka za to všetko.

s.Frančeska OFS

Slávnosť prijatia profesie v MB Nová Dubnica

17. januára 2026 sa v kostole sv. Jozefa v Novej Dubnici slávila svätá omša, pri ktorej dve sestry Alena Alžbeta Šilarová a Jarmila Veronika Michalčíková z miestneho bratstva OFS v Novej Dubnici prijali profesiu. Ich formácia trvala dlhšie kvôli obdobiu pandémie, ale skončila radosťou celého bratstva z ich zloženia sľubu. Do bratstva ich prijímala ministerka sr. Janka Šalková a svätú omšu slávil a sľub v mene Cirkvi prijal duchovný asistent bratstva P. Bruno Včela OFM.

Páter Bruno v svojej homílii zdôraznil význam prijatia, ale hlavne dodržiavania sľubov, našu františkánsku charizmu, žiť evanjelium podľa vzoru nášho Serafínskeho otca, sv. Františka z Asissi.

Po svätej omši sme sa presunuli do pastoračnej miestnosti, kde bolo pripravené agapé a vzájomné zdieľanie. Keďže to bolo prvé stretnutie v roku 2026, plánovali sa aj akcie bratstva zamerané na osemsté výročie smrti sv. Františka a na putovanie po františkánskych kostoloch v jubilejnom roku sv. Františka. Veríme, že navrhnuté spoločné akcie sa vydarí a život v bratstve bude obohatený zo vzájomných stretnutí.

Sestrám, ktoré prijali profesiu prajeme a vyprosujeme Božie požehnanie a pravú bratskú lásku a porozumenie.

Monika Olečková

BOŽIE SLOVO, ŽIVÁ SILA

Na odporúčanie Národnej rady OFS sa v januári minulého roka miestne bratstvo OFS v Nemšovej, spoločne s členmi tunajšej farnosti, zapojili do projektu Čítanie Svätého písma a Katechizmu Katolíckej cirkvi, s rozpisom na každý deň v roku. Po nedeli Božieho slova 25. januára 2026, ktorého témou bolo: „Kristovo slovo nech vo vás bohato prebýva“ (Kol 3,16), sa 12 čítajúcich stretlo vo Farskej knižnici sv. Antona Paduánskeho na slávnostnom ukončení projektu.

Medzi pozvanými boli aj dekan Ján Smolka a kaplán Radoslav Lenčేశ. Prišli aj ďalší, ktorí mali záujem dozvedieť sa o čítaní viac. Vypočuli si „absolventov“, ich zdieľanie sa s prvými pocitmi na začiatku čítania, i povzbudenie a slová, ktorými s neskrývanou radosťou ďakovali Bohu za silu, vytrvalosť a pomoc. Ďakovali aj za to, že s pomocou Božou preklenuli rozdiely vo veku, vzdelaní, či iné a vytvorili spoločenstvo s príkladnou účasťou na stretnutiach, spoločenstvo, ktoré sa naučilo akceptovať a prijať jeden druhého. Po srdečných rozhovoroch počas agapé mali noví záujemcovia možnosť prihlásiť sa na opätovný kurz čítania Biblie a Katechizmu Katolíckej cirkvi v roku 2026.

Prihlásilo sa 13 čitateľov, prevažne v strednom veku a prvé stretnutie sa uskutočnilo 5. februára. Príbeh objavovania podstaty učenia Katolíckej cirkvi a nikdy nekončiacej milosrdnej lásky Boha sa znovu začal. Veríme, že prvotné obavy a neistotu, aké mali ich predchodcovia ustúpia, a to, čo sa zdalo ťažké a nedosiahnuteľné, sa stane radostnou púťavou cestou, ktorej výsledkom bude hlbší evanjeliový život. Pretože, ako povedal pápež František v jednom svojom tweete: „Božie slovo je živou silou, schopnou vyvolať obrátenie v ľudských srdciach.“

-MP-

Aktivity miestnych bratstiev v Západoslovenskom regióne

Začiatok roku 2026 bol ešte v znamení ukončenia Jubilejného roku vyhláseného pápežom Františkom, keď prišla pre nás úžasná správa, že pápež Lev XIV. vyhlásil Rok sv. Františka z Asissi. Celá františkánska rodina sa veľmi potešila a začali sa prípravy, ako čo naj dôstojnejšie prežiť tento rok a využiť milosti, ktoré toto vyhlásenie prináša.

24. januára miestne bratstvo OFS sv. Stanislava v BA malo prvé tohtoročné stretnutie. Na tomto stretnutí si bratia a sestry už tradične obnovujú svoje sľuby, žiť evanjelium podľa vzoru sv. Františka z Asissi a Reguly OFS. Obnova sľubov bola počas sv. omše, ktorú celebroidal P. Jakub Martaus OFM.

Ďalším programom stretnutia bola trvalá formácia, ktorú pripravila sestra Lucia Hidvéghyová z krúžku sv. Alžbety. Ponúkla zamyslenie nad evanjeliom z Nedele Božieho slova, ktorá sa z rozhodnutia pápeža Františka slávi každý rok na tretiu nedeľu v Cezročnom období. Nedeľa Božieho slova je dôležitou príležitosťou obnoviť svoj záväzok čítať Bibliu a rozjímať nad jej textami ako základný nástroj rastu vo viere a duchovnom živote. Nasledovalo zdieľanie bratov a sestier a aktuálne informácie z národnej a regionálnej rady OFS. Na záver stretnutia sa prítomní pomodlili modlitbu Anjel Pána.

31. januára 2026 sa slávil miestna volebná kapitula v bratstve sv. Maximiliána Kolbeho v Bratislave. Kapitula sa začala slávením svätej omše v kláštornej kaplnke u minoritov v Karlovej Vsi, ktorú celebroidal miestny duchovný asistent P. Samuel Hurajt OFMConv. V homílii spomenul sv. Františka a jeho premenu, keď začal fyzicky opravovať kostol sv. Damiána, lebo najprv pochopil výzvu „oprav môj dom“ doslovne a až neskôr, že ide o premenu vlastného zmýšľania a života. Aj pre nás je potrebná stála premena srdca a zmýšľania, aby sme dosiahli trvalú radosť v Božom kráľovstve.

Po sv. omši kapitula pokračovala malým občerstvením v pastoračnej miestnosti. Ministerka bratstva sr. Mária Baranová predniesla správu z trojročného života bratstva. Hoci má spoločenstvo iba 8 aktívnych členov, ich aktivita bola veľmi bohatá a pestrá. Od pod-

pory chlapca z Rwandy počas jeho štúdia, cez príspevok na studne v Afrike, pomoc vo farnosti, až po účasť na programe regionálneho aj národného bratstva. Vo svojej správe spomenula aj návštevy a udržiavanie kontaktu so sestrami, ktoré pre chorobu a vyšší vek sa už nemôžu zúčastňovať na stretnutiach, sestry Matildu Pijačkovú (81 ročná), Margitu Fischerovú (91 ročná), Annu Sedlákovú (104 ročná) a Rozáliu Bartkovjakovú (84 ročná). Je potrebné pochvalne spomenúť, že doterajšia ministerka sestra Mária prijala službu ako 92 ročná a svoje povinnosti zvládala za pomoci sestier. Je dôležité, že službu ochotne prijala a tri roky ju vykonávala. Správu bratstva doplnila pokladníčka Gitka Odrašková.

Po vyzvaní Ducha Svätého a modlitbe sa začala podstatná časť kapituly – voľba novej miestnej rady na obdobie 2026 – 2029. Voľbám predsedala sr. Monika Olečková, vice-ministerka západoslovenského regiónu. Tajomníčkou volieb bola sestra Viera Aninová. Kandidátka na voľby bola precízne pripravená, takže voľby prebiehali bez problémov. Zvolená bola sestra Anna Makarová za ministerku a formátorku, Ľubica Zajacová sa stala viceministerkou a tajomníčkou, a sestra Margita Odrašková pokladníčkou bratstva.

Po modlitbe sestra Monika informovala o pripravovaných akciách Západoslovenského regiónu (duchovné cvičenia, púte, formačné stretnutia). Nasledovalo fotografovanie, požehnanie, spoločný obed, zdieľanie a záver kapituly.

Novozvolenej rade a celému bratstvu prajeme a vyprosujeme Božie požehnanie a dary Ducha Svätého.

Monika Marta Olečková

Mariánska púť Praha 2026

Mariánska púť v Prahe sa uskutoční 6. júna 2026.

Ubytovanie je zaistené tak ako minulý rok v hoteli Marianum Praha Vinohrady od stredy 3. júna do pondelka 8. júna 2026.

Cena za ubytovanie je 1020.- Kč/osoba/deň. Aktuálny prepočet na euro je 41,91.- €. V cene je ubytovanie v jedno, dvoj a trojposteľových izbách a raňajky.

Postup prihlasovania je tak ako minulý rok, t. j. prihlásenie v príslušnom MB, resp. priamo Monike Olečkovej. Miestne bratstvá pošlú prihlášky Monike Olečkovej (monika.oleckova@gmail.com) najneskôr do 15. marca 2026. V zozname je potrebné uviesť meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu, číslo preukazu totožnosti, kontakt prihláseného a uviesť počet nocí (od – do). Termín prihlásenia je potrebný kvôli upresneniu obsadenia v hoteli.

Platba za pobyt bude realizovaná účastníkmi priamo v hoteli Marianum. Platba môže byť bankovou kartou alebo v hotovosti v českých korunách alebo v eurách.

Ďalšie informácie budú postupne poslané, očakávam návrhy na program od bratov SFR z Čiech.

Milé sestry a milí bratia, veríme, že sa znovu stretne v hojnom počte na púti spolu aj s bratmi a sestrami z Českej republiky.

Monika Olečková, viceminister RR

Vyznanie lásky

Pane kde si?

Tam hore vysoko svieti slnko, ktoré lúčmi zohrieva svet.

Pane kde si?

Moria a oceány plné živočíchov.

Pane kde si?

Púšť, ktorá ma nekonečné rozmery a učí tichu.

Pane kde si?

Voda v potokoch a horských bystrinách obmýva kamene,
zavlažuje polia a napája lesnú zver.

Pane kde si?

Tie vysoké štíty a mohutné skaly majúce majestátnosť.

Pane kde si?

Plachá laň, rýchly zajac, ryba vo vode.

Pane kde si?

Rozkvitnuté lúky plné kvetov, s ktorými sa hrajú včielky a motýle.

Pane kde si?

Vtáčiky, ktoré štebotaním potešujú stvorenstvo.

Pane kde si?

Malá fialka, ktorá kvitne v tóni kriku, tam kde ju nikto nevidí,
len jej vôňa sa rozlieha do ďaleka.

Pane kde si?

Silný vietor, jemný vánok.

Pane kde si?

Stromy, ktoré sa obliekajú do krásnych šiat.

Pane kde si?

Kríž, ktorý stojí ďaleko v poli.

Pane už viem, kde si.

Si v mojom srdci.

MÔJ PÁN A MÔJ BOH..

Ľubka

info T Národnej rady OFS

Novinky zo života svetských františkánov: Smerujeme k jednote a oživeniu

Drahí bratia a sestry,

Dňa 24. januára 2026, sa v Žiline stretla Národná rada (NR) Františkánskeho svetského rádu (OFS). Stretnutie sa nieslo v duchu príprav na dôležité zmeny, ktoré majú za cieľ oživiť naše spoločenstvá a zefektívniť vzájomnú komunikáciu. Radi by sme sa s vami podelili o to najdôležitejšie, čo prinieslo naše rokovanie.

Príprava novej podoby nášho rádu

Národná rada intenzívne pracuje na zmenách organizačnej štruktúry, ktoré vyplývajú zo záverov Národnej volebnej kapituly. Cieľom je byť si bližšie. Plánuje sa rozšírenie Národnej rady o nových členov tak, aby boli pokryté doterajšie regióny. Hoci regionálne rady časom ukončia svoju činnosť, život v regionálnych bratstvách bude pokračovať ďalej. Tieto kroky smerujú k tomu, aby sme lepšie slúžili miestnym bratstvám a zjednodušili štruktúru riadenia.

Zároveň sa pripravuje spresnenie evidencie členov, aby sme mali jasný prehľad o tom, kto sa aktívne zúčastňuje na živote bratstva, a kto zo zdravotných či iných oprávnených dôvodov nemôže.

Veľké výročie a nové informačné kanály

Blížime sa k významnému míľniku – 800. výročiu Veľkej noci sv. Františka. Bratia z prvého rádu pripravujú veľké stretnutie celej františkánskej rodiny v Trnave, ktoré sa uskutoční 19. septembra 2026. Národná rada zvažuje, že by toto podujatie mohlo byť zároveň naším celoslovenským stretnutím OFS.

Dávame tiež do pozornosti, že naša webová stránka má novú adresu: www.ofs.sk. Pôvodná doména (assisi.sk) už nie je v našej správe a dištancujeme sa od jej súčasného obsahu. Budeme radi, ak nám budete posilať správy zo života vašich bratstiev, aby sme ich mohli zverejniť na novom webe.

Čo nás čaká v roku 2026?

Poznačte si prosím do kalendárov niekoľko dôležitých termínov:

6. – 8. marca 2026: Národné formačné stretnutie v Bardejove (Penzión Augustineum).

4. – 6. septembra 2026: Nevolebná národná kapitula v Badíne (Dom Xaver), kde sa bude diskutovať o novej štruktúre OFS.

Termín na odovzdanie štatistík jednotlivých regiónov za rok 2025 je do 15. marca 2026. Tešíme sa aj na pripravovanú dotlač knihy Kvietky sv. Františka, na ktorú sa snažíme získať prostriedky z medzinárodného fondu.

Najbližšie sa členovia Národnej rady stretnú 7. marca 2026 v Bardejove. Prosíme vás o modlitby za múdrosť pri rozhodovaní a za požehnanie pre celé naše spoločenstvo.

Pokoj a dobro!

Juraj Zonnenschein

Mesačné modlitbové úmysly pápeža, Františkánskeho svetského rádu (OFS) a Františkánskej mládeže (GiFra) na rok 2026

Aby sme zdôraznili našu jednotu so Svätým Otcom, prinášame jeho mesačné modlitbové úmysly spolu s úmyslami OFS a GiFra. Úmysly OFS/GiFra vychádzajú zo života a z významných udalostí Rádu. Súčasťou je aj modlitba za povolania.

Marec 2026

Úmysel Svätého Otca: Za odzbrojenie a pokoj. Modlime sa, aby krajiny na celom svete dospeli k účinnému odzbrojeniu, predovšetkým jadrovému, a aby svetoví lídri namiesto násilia volili cesty dialógu a diplomacie.

OFS/GiFra: Za národné bratstvá Kórey, Čile, Albánska, Malajzie, Singapuru a Japonska.

Modlitba OFS za povolanie: Za bratov a sestry, ktorí rozlišujú svoje povolanie v OFS.

Apríl 2026

Úmysel Svätého Otca: Za kňazov v kríze. Modlime sa za kňazov, ktorí prežívajú krízu povolania, aby ich mal kto duchovne sprevádzať a aby ich spoločenstvo podržalo porozumením a modlitbou.

OFS/GiFra: Za národné bratstvá Hongkong Macau a predsedníctvo CIOFS a Za úspech stretnutia Sekretariátu pre formáciu CIOFS.

Modlitba OFS za povolanie: Za svetlo Ducha Svätého pre členov miestnych bratstiev a rád, ktorí pomáhajú rozlišovať pravé povolanie.

Máj 2026

Úmysel Svätého Otca: Za jedlo pre všetkých. Modlime sa, aby nikto, od veľkovýrobcov až po drobných spotrebiteľov, neplytval potravinami, a aby mal každý prístup ku kvalitnej strave.

OFS/GiFra: Za národné bratstvá Stredoafrickej republiky, Peru, Panamy a Filipín.

Modlitba OFS za povolanie: Za rozvoj kultúry povolanií v našich bratstvách.

zdroj: www.ciofs.org, www.vaticannews.va/sk

ŽIVOTNÉ JUBILEÁ

Bratislava bratstvo sv. Stanislava:

Damián Ján Mária Vianney Berec – 17.1.2026 – 65 rokov,
Sidónia Terézia Gáborová – 10.4.2026 – 70 rokov.

Kysucký Lieskovec:

Otília Ondreášová – 15.1.2026 – 80 rokov,
Veronika Viera Masaryková – 18.2.2026 – 80 rokov.

Krásno nad Kysucou:

Terézia Mária Poláková – 28.1.2026 – 70 rokov.

Oščadnica:

Klára Gabriela Liptáková – 27.3.2026 – 50 rokov,
Terézia Mária Kučáková – 7.4.2026 – 65 rokov.

Považská Bystrica:

Veronika Lidmila Kubíková – 5.2.2026 – 65 rokov.

Spišská Belá:

Jana Alžbeta Šperková – 13.4.2026 – 50 rokov,
Marta Veronika Čermáková – 25.4.2026 – 80 rokov,
Anna Chovancová – 29.4.2026 – 70 rokov.

Trstená:

Ľudmila Martina Dullová – 16.1.2026 – 70 rokov,
Terézia Anna Reháková – 19.3.2026 – 70 rokov.

Žilina:

Monika Jozefa Pekárová – 11.1.2026 – 90 rokov,
Františka Rímska Jana Bistárová – 10.4.2026 – 65 rokov,
Jozef Jozef Gazdík – 17.4.2026 – 70 rokov.

VÝROČIE PROFESIE

Bratislava bratstvo sv. Stanislava:

Anna Mária Horváthová – 9.2.2026 – 45. výročie,
Marcela Anežka Hradská – 11.4.2026 – 35. výročie,
Lucia Agáta Hidvéghyová – 11.4.2026 – 35. výročie,

Mária Klára Majcherová – 11.4.2026 – 35. výročie,
 Darina Dominika Michalčíková – 11.4.2026 – 35. výročie,
 Eva Anežka Remšíková – 11.4.2026 – 35. výročie,
 Eva Anežka Majerníková – 11.4.2026 – 35. výročie,
 Jarmila Angela Matejovová – 11.4.2026 – 35. výročie,
 Júlia Mária Lučaničová – 11.4.2026 – 35. výročie,
 Mária Anežka Poláčková – Turancová – 35. výročie,
 Jaromír Miloš František Turanec – 11.4.2026 – 35. výročie,
 Maruška Lucia Otradovcová Winkler – 11.4.2026 – 35. výročie.

Fíľakovo:

Alžbeta Katarína Kováčová – 8.3.2026 – 15. výročie.

Lučenec:

Anton Jozef Pavílek – 8.3.2026 – 15. výročie.

Nová Dubnica:

Katarína Božena Šimorová – 19.1.2026 – 35. výročie,
 Alžbeta Anastázia Koutenská – 19.1.2026 – 35. výročie,
 Anežka Anna Tomanová – 26.1.2026 – 30. výročie,
 František Ladislav Trúska – 26.1.2026 – 30. výročie.

Zvolen:

Rita Emília Snohová – 1.3.2026 – 25. výročie.

Žilina:

Jozef Poláček – 18.3.2026 – 10. výročie.

ODIŠLI K PÁNOVI

Bratislava, bratstvo sv. Stanislava:

Anna Marta Kuzmiaková – 17.4.2025 – vo veku 96 rokov,
 Alica Mária Neštiaková – 16.10.2025 – vo veku 96 rokov.

Trstená:

Margita Martina Trstenská – 23.1.2026 – vo veku 90 rokov.

Sadzba časopisu bola realizovaná prostredníctvom
 bezplatného počítačového programu Scribus.

FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

Časopis pre tých, ktorým je blízka františkánska spiritualita

*Traja zo štyroch bratov
odporúčajú Františkánsku rodinu
a pravidelnú konzumáciu mostaccioli :)*